

debreceni független Újság

politikai napilap

Éles tiltakozások élénkítették a nyiregyházi Vásáry-tárgyalás második napját

Miszty főügyész alaposan megdöngötte és döntögette a vád és a vizsgálóbiztos állításait — Vásáry polgármester éles hangon utasította vissza a városi vagyonekezelést ért vádakat — Helyes politika volt, hogy Debrecenben tette földönfutóvá bérlőit — A „Bolygó” ló története és bolettasaláta a nagy tárgyalás derűs epizódjai

Nyiregyháza, május 7. A Vásáry polgármester és a debreceni főtisztviselők fejelemi ügyének mai főtárgyalását délelőtt háromnegyed 10 órakor nyitotta meg dr. Mikecz Ödön főispán, elnök. Az első felszólaló Miszty Károly tiszti főügyész. Bejelenti, hogy a miniszteri leirat csak általánosságban mondotta ki, hogy nem tett eleget az ohati bérlők ellen szóló közgyűlési határozatoknak, a behajtást

mellőzte. Kérelmet adott be a vizsgálóbiztoshoz, hogy

konkretizálják,

mely rendelkezéseknek nem tett eleget. Siposs főjegyző hosszú számsort olvas fel. Az iratok számát, amelyekből kivethető — a vizsgálóbiztos szerint — a vád tárgyává tett behajtási mellőzések. Mikecz főispán: Főügyész úr kívánja ezek felolvasását

olvasni az utánam következett helyettes főügyész véleményező jelentését ebben a tárgyban.

Megállapítják, hogy az iratok között s így erre a kérdésre csak a védíratok tárgyalásán kerülhet sor.

Miszty főügyész: Kérem, méltóztassék megállapítani, hogy

azóta sem perlik a városi haszonbérlőket, noha hátralékaik azóta is növekedtek.

Mikecz főispán. Ezt tényként elfogadják. Most már

meg van állapítva, hogy nem érdemes perelni az eddigiek után.

A földreform elvitte az ohati földek javát s a bér arányosítását „kedvezménynek” állítják be

Vásáry István polgármester kérésére felolvasták Ludány Miklós felsőházi tag és Szilágyi József földbirtokos, gazdasági szakértő szakvéleményét, amely elmondja, hogy az ohati 3581 holdas birtokból a földreform során kisajátítottak 535 holdat. Az egész birtoknak azonban egyharmada legelő volt, míg a kisajátított föld szántó s míg az egész birtok átlagos bérértéke holdanként 151 kg. búza,

az elvett földeké holdanként 248 kg. búza.

Ha az elvett földek kikapcsolásával a megmaradt bérlet haszonbérét számítjuk, holdanként 115 kg. búzánál több bér nem követelhető méltányosan. A Vásáry-

testvérek tiltakozása ellenére 125 kg. búzára tartotta a város a bérletet s végül is a bérlők elfogadták ezt a feltételt.

Egy miniszteri leirat megállapítja, hogy a kataszteri tiszta jövedelem szerint a legjobb földek elvétele után már 119 kg. a bér. A Vásáry-testvérek 100 kg. bért ígértek. A leirat megállapítja, hogy csak 600 hold olyan jömnőségű föld maradt a bérleten, mint amilyent az OFB elvett.

(Ez felszólalt bér, a 125 kg. búza holdanként az az ok, ami a bérlők tönkremenetelére vezetett.) És a bérnek ezt az arányosítását a vizsgálóbiztos a bérlőknek adott kedvezménynek állította be s a vádirat is annak fogja fel.

Azért nem bocsátotta ki a város az ohati s a többi bérlőit, mert veszített volna az új bérbeadáson

Szünet után

Dr. Vásáry István polgármester szólalt fel, a tényállás kiegészítésére szolgáltatva néhány olyan adatot, amelyekre a vizsgálat nem terjedt ki.

Megállapítja, 1925-ben

az ohati bérlőknek arra a kérésére, bocsátanak ki a bérletből, a városi közgyűlés azt a határozatot hozta hogy ezt a kérést nem teljesíti.

1930-ban ugyanezt mondja ki a városi

közgyűlés azzal, hogy nem lehet kibocsátásról szó, csak haszonbérmeásklésről.

A vizsgálóbiztos nem foglalkozott kelőképpen azzal a kérdéssel, hogy hátrányos vagy előnyös volt-e a városra ez az eljárás, vagy az lett volna hátrányosabb, ha kibocsátotta volna a bérlőket. Mutatja azonban a város eljárásának helyességét az a néhány eredmény, amelyeket mégis meg kellett szüntetni, mert a város nem tudta bérkövetelését biztosí-

15 esetben megcáfolja a vizsgálóbiztos állításait dr. Miszty

Miszty főügyész: Ezeket a vádakat sorra megcáfoltam védíratomban. Most csak azért kértem az aktaszámok felolvasását, hogy az adatok konkretizálva legyenek,

a vád ne mozoghatson általánosságban.

Siposs főjegyző felolvas Miszty dr. kérésére egy aktát, amely beszámol arról, hogy a behajtási eljárást mellőzni kellett, mert a számvétség kimutatása nem volt megfelelő, új kimutatás készül. Másik esetben

a városi tanács kimondja, hogy a behajtási eljárást mellőzi,

mert közben a városi közgyűlés másként intézkedett. Másik esetben a behajtást indokoló számvétség jelentést szeptember 29-én kapta s október 2-án egy ellenkező utasítás futott be hozzá. Egy ízben pörlésre kapott utasítást, közben azonban a nagy elemi kár miatt a bérlők elleni pöröket általában függesztette fel a tanácsülés. Sorra esnek el a vizsgálóbiztos adatai, amelyek szerint köteleesség-

mulasztások történtek. Egy más esetben kiderül, hogy

vizsgálóbiztos által idézett határozat egyáltalán nem adott utasítást a főügyésznek.

Igy nem is mellőzhetett semmit vétkezés. Egyre gyakrabban fordulnak elő ilyen esetek: A városi tanács határozza, hogy amennyiben az ohati bérlők nem fizetnének, azt a számvétség jelentse a tanácsnak,

hogy aztán a tanács a főügyészt utasíthassa a peres eljárás megindítására.

Virányi alispán, vizsgálóbiztos szerint itt köteleességmulasztást követett el a főügyész, mert noha erre felhívták, nem indította meg a pert. Mindenki előtt világos pedig, hogy a tanács még ki sem tudta a per megindítására az utasítást s csak azt mondta, fog határozni abban, hogy kiadja, ha a számvétség azt jelentené majd, hogy az ohati bérlők nem fizettek. Így 15 esetben dőlnek meg a vizsgálóbiztos megállapításai.

A város új tisztikara nem tette földönfutóvá a bérlőket

Miszty főügyész: Annak a bizonyítását kérem, hogy azután sem bántak másképpen a bérlőkkel, amint én ott hagyam hivatalomat. Azután is előfordult, hogy nem tudtak fizetni s

mégsem árvereztette el azonnal, nem tette földönfutóvá őket a város,

mert hiszen tudta, hogy a földek mostani kiadása esetén nem járna jól. Kérem fel-

Csapó-Vár uccai sarokházban

HÁROM ÉS KÉT szoba hallos, valamint HÁROM szobás uccai lakások, balkonnal és teljes komforttal

NOVEMBER 1-re KIADÓK

A lakások mind lépcsőházi bejárattal, lift közlekedéssel, kitünő beosztásban és tágasan méretezett szobákkal. — Értekezni lehet: WIENER ADOLF zsákkereskedő cégnél, Kossuth uccá 27. szám fél 3 órától fél 5 óráig.

tani, vagy a bérlők tönkrementek. A Nagyalomzugot két árverés útján sem lehetett értékesíteni, szabadkézből adták ki

28% bércsökkenéssel. A Veker új bércbeadása 40, a Vajdalapos 30, a Kadarcs új bércbeadása 75%-os bércsökkenést eredményezett.

Szegeden 20 féléves törlesztést kellett adni a városi földek bérlőinek

De nem hallottunk a vizsgálóbiztos megállapításaiban arról sem, hogy nemcsak Debrecenben, hanem az ország más városaiban is ez volt-e a helyzet? Bemutatja Szeged statisztikáját, ahol a mezőgazdasági haszonbérbevétel 1924-ben 1.850.000 pengő volt, 1933-ban 900.000 pengő. 1924-ben a holdankénti bér 20, 1933-ban 10 pengő volt.

Ott a bérek 54%-a a hátralék és húsz féléves haladékat adtak Szeged város bérlőinek.

„Elégedetlen a polgárság, a bérlők, a városi háza, egyre áldatlan egyezkedés, alkudozás van a bérek körül” — mondja egy szegedi önálló indítvány.

Ugyanaz tehát a 80.000 holdas birtokos Szegeden, mint a 98.000 holdas Debrecenben. Azoknál a bérlőknél, amelyeket abban az időtájtban adtak ki, mint az ohati birtokot, 40—72 százalékos bérmérséklést kellett adni, pedig ott nem 12 év a bérlet ideje, mint Debrecenben, hanem 25 év, a kár visszatérülésének kilitása tehát sokkal nagyobb.

Nem romlott, hanem javult a bérlők fizetési teljesítménye dr. Vásáry polgármestersége alatt

— Debrecenben az 1928. évben, amikor polgármesterségem kezdődött, a bevétel előirányzattal szemben a hátralékok 40%-ot tettek ki.

1934-ben az előirányzott bérek 35 százaléka volt a hátralék,

nem áll tehát meg az, hogy polgármesterségem alatt a bérek befizetése tekintetében leromlott volna a helyzet. Éppen ennek ellenkezője igaz a viszonyok oly nagy leromlása ellenére is.

— Az ohati bérleten 1928. december 31-ig a bérfizetési előirányzat 506.000

pengő volt, a bérlők 395.000 pengőt fizettek be, tehát az előirányzat 78 százaléka folyt be. Azért fontos ez, hogy lássuk, indokolt volt-e a behajtásnak az a krudélitása, amely tőlünk utólag kívánatni látszik. Polgármesterségem alatt az ohati bérlőknek be kellett volna fizetniük 316.000 pengőt, befizettek 223.000 pengőt. Búzában kellett fizetniük 129 vagon bért. Fizettek 127 vagon.

A búzában tehát 98 és fél százaléka, a készpénzben 73 százaléka teljesítették köteleességüket.

Nem lehet tönkretenni azt a bérlőt, aki tartozása 78 százalékat kifizette

A közadónál ma jó eredmény a 80 százalékos behajtás, de ha valaki 70 százalékat fizet be, könnyen kap a kincstártól 10 évi részletfizetést. Vajjon lehetett volna-e kívánni, hogy

mi bérlőinkkel krudélisabban bánjunk el, mint az állam az adóhátralékosokkal?

Ha az ohati birtok multját nézzük, 1913-ban az egyik ohati birtoknál 60.000, a másiknál 30.000 korona volt a hátralék. 1914-ben 105.000 és 178.000, 1915-ben 140.000, 1916-ban 122.000 korona.

1936 október 1-én az ohati bérlők minden hitelezője megkapja pénzét

— Bemutatom az ohati bérlet likvidálási tervét, amely szerint 1936. okt. 1-én nemcsak a város, hanem minden hitelező is megkapja teljes követelését. Kérdem, ha bepörökte volna és csődbe kergette volna a bérlőket a város, jobban járt volna-e, ha nemcsak az ő szá-

zártságra van rá példa a város iratai között, hogy

a bérlők ellen ezek miatt a hátralékok miatt csak egyetlen pert indítottak volna.

Mikecz főispán: Kik voltak akkor a bérlők?

Dr. Vásáry: Csanak Jenő és Gyarmathy István.

— A tisztifőgyész úr helyettese azt állapította meg javaslatában, hogy a haszonbérlet tartozásai Debrecen város számára biztosítva vannak. Ez a lényeg.

ezrei vesznek el, hanem a hitelezők is elvesztették volna pénzüket?

Miután a polgármester az iratokat becsatolta,

Sárvay főgyész hangsúlyozta, hogy bár a védelmet nem akarja korlátozni, az ilyen, személyes vélemények

előterjesztését a védbeszédben látna helyén, mint a tárgyalás egyik ellenőre. Mikecz főispán:

Csak ügyfél a vád képviselője is, mint az igen tisztelt vádlott urak.

Tekintettel a vád alatt állók magas pozíciójára, én sem akarom a védelmet korlátozni. Mindenesetre azonban kérem, hogy gyorsabb ütemben haladjunk a védbeszéd részeit hagyjuk az iratok is-

mertetése utánra.

Dr. Vásáry: Köszönöm az elnök úrnak és a főgyész úrnak is a védelem szabadságát illető kijelentéseit. Azok azonban, amiket bejelentettem,

nem szubjektív megállapítások, hanem adatok,

amelyek bizonyítékait ezennel benyújtom.

Kimutatárokat ad át ezzel az elnök főispánnak.

Az ó- és újbúza és az ocsú kalandos története

Bonyolult búzaátvételi ügy következett ezután. A kögyülés elfogadta az ohati bérlőknek azt az ajánlatát, hogy az 1930. október 1-től, 1932. április hó 1-ig terjedő időre a bértartozás kiegyenlítéséül elfogad 30 vagon ó- és 30 vagon 1931. évi termésű búzát, amely az István-malomnak kellett átadni. A malom az óbúzát nem vette meg, Zöld József polgármesterhelyettes mégis átvette a város részére azaz, hogy az ínségmunkások számára ősszel megfelel, mert jöminőségű sikér.

megvette közben a búzát,

de a vizsgálóbiztos szerint a várost az árdifferenciával károsodás érte.

Az újbúza története szintén kalandos. Nem termett az idén jó búza a debreceni határban s a bérlők nem tudtak 76 kg-os, csak 75 kg-os búzát szál-

lítani. A város ezt is átvette, de kirosztaltatott a 30 vagonból 3 vagon ocsut. A bérlők azt ajánlották, hogy ezt az ocsut vegye át a város takarmányozás céljára. Zöld József főgyész az ocsu átvételére határozatot is hozott, de

az ocsut mégsem vette át a város sem rendes búzaáron, sem sehogy, mégis vád az, hogy Zöld József főgyész bűnös és az Vásáry István is, mert nem ellenőrizte a főgyézőt.

De vádat kovácsol a vizsgálóbiztos azon a címen is, hogy ha az ohati bérlők 30 vagon óbúzát fel tudtak ajánlani, akkor nem igaz az, hogy nehéz helyzetben voltak s amiatt nem tudtak fizetni, fizettek volna, ha erre reászorítják őket a vezető tisztviselők.

Károsodott volna a város bolettában ha nem veszi át a búzát

Vásáry polgármester védekezésében előadta, hogy a várost, ha kár is érte, éppen ennek a fedezésére tartották vissza a boletta felerészét. A várost állítólag így 2300 pengős kár érte, de ha visszautasították volna a búzát, akkor 15.000 pengő értékű bolettától esett volna el a város.

A búza átvétele esetében tehát Zöld József főgyész a város érdekében cselekedett.

Dr. Vásáry István: Tessék felolvasatni azt a közgyűlési határozatot, amely kimondja, hogy a bérlőknek 79

kg fajsúlyú búzát kell fizetni s a városnak az 1931. évi búzáért és ugyanannyit kell kapni, mint az 1930. éviért. Én ilyen határozatokat nem láttam.

Siposs Ferenc: Az István-malommal való megállapodástól folyik ez.

Dr. Vásáry: Felemlatja a boletta-rendeletet, amely szerint a várost nem illette volna meg a boletta fele, amennyiben nem fogadja el a búzát.

hanem pénzt kér.

Dr. Mikecz főispán: Ez a rendelet köztudomású.

Egy vád: avas széna helyett frisshez jutott a város

A hetedik vádpont első része arról szól, hogy az ohati bérlők 350 q szénát kaptak kölcsön a várostól a dr. Vásáry István által hozott polgármesteri határozat alapján. A szénát visszafizették, de azt állítja a vád, hogy dr. Vásáry István polgármester a közgyűlés jogkörét magáhozragadva írta alá a 2400 pengő értékű széna kölcsönzéséről szóló határozatot.

A pont másik része: a város ohati illeték címén az ohati bérlet ügyeiben 5423 pengőt fizetett s a polgármester nem szorította a bérlőket ennek megfizetésére.

A polgármester előadta védekezésében,

a szénakölcsönzés gyakorlat volt, mert így avas szénája helyett friss szénához jutott a város.

A 15 q széna a két évi félhónapi használatért olyan haszon volt a város számára, amely a polgári haszon mértékét meghaladta.

Az illeték árára kifizetett összegek behajtásába a rokoni kapcsolat miatt nem folytathott be, de

miután az illetéknyilvántartás hatott róla,

Miután nem indult fegyelmi a felelős tisztviselő ellen, nem vonható felelősségre a polgármester sem.

A Bolygó körül

A nyolcadik pont első része egy „Bolygó” nevű lóról szól, amelyet az erdőhivatal vett az ohati bérlőktől. A ló megsántult s vita keletkezett a város és a bérlők között, hogy ki felelős a hibáért. A polgármester állítólag

„Ki korán kel, aranyat lel“

Jelentkezzék már most a **TIKAV**-ra és jó helyet nyer

Mult évi anyagok

Külön asztalon szenzációsan olcsó filléres áron a Klein divatházban Ezelőtt: Ecker, Klein, Sugár

egyszer azt mondta Veress Géza dr. tanácsnoknak, hogy: „A fiúk szerint nekik van igazuk.” Ez a legnevezetesebb a „Bolygó” fegyelmi pályafutásában, viszont ebből az a vád ková-

csolódik, hogy a polgármester befolyásolni akarta volna a tanácsnokot kijelentésével.

Ezután Mikecz főispán 2 órakor másfélórás ebédszünetet adott.

A délutáni tárgyaláson

az elnöklő

Mikecz főispán előterjeszti a debreceni pénzügyigazgatóság jelentését arról, hogy 1923-ban aszálykár körülbe-

lül 42 százalékbann állapított meg az ohati birtokon s ehhez képest történtek az adóelengedések.

Neveltségbe fulladt a fáradt olaj

A „fáradt” olaj ügye következett ezután. A városi autókrol lekerült olajat, amelynek a neve „fáradt olaj”, annyi humoros megjegyzésre adott okot, a vádirat már száraz olajnak nevezte.

A méreteiben is neveltség vád már a vádirat kiadásakor összegzregorodott.

Sárvas főügyész nem emelt vádat

azért, mert a fáradt olajért a tűzoltóságtól a Vásáry-testvérek vették meg és az árát lefizették a kézipénztárba. Összesen 105 kg fáradt olaj került eladásra, 15.75 pengő értékben. Azelőtt az ilyen olajat értéktelennek tekintették és a tűzoltólaktanya udvarának portalanításra használták fel. A miniszteri vizsgálat s a Vásáry-ellenes hajsza közben „nőtt meg” az értéke.

Felettes hatóságok félrevezetése?

Vádat emeltek a polgármester ellen amiatt, hogy félrevezette a felettes hatóságokat, amikor azt mondta, hogy a haszonbérletek ügyében intézkedést nem tett. Öt ilyen esetet konstataál a vádirat.

A polgármester kéri annak a megállapítását, hogy ezek kettejében biztosíték és a bérmentés ügyében nem ő, hanem a városi tanács intézkedett.

A szénakölcson sem a haszonbérlettel kapcsolatos ügy volt. A lőügyben értesült róla véletlenül, hogy valami vita van. Ebben nem intézkedett, csak meg akarta tudni, hogy mi a vitás ügy s ezért jelentést kért. Ami pedig a búza eladását illeti, ez nem a bérlettel kapcsolatos, — mintahogy a lőügy sem, —

ő a város búzáját adta el,

amely a város tulajdona lett azáltal, hogy Zöld József főjegyző átvette.

Nem a polgármester intézkedett, mégis ő a vádlott

A következő vádpont, hogy a Nagyalomzug 1104 holdas birtok biztosíték nélkül került Horváth Sándor bérletébe a polgármester hanyagsága miatt s a bérlő bérhátralékát sem fedezték le, mert a város a bekebelezéssel elkésett.

Dr. Vásáry polgármester annak a megállapítását kérte, hogy a biztosíték

kiszorításába nem is folyhatott bele, mert

a szerződés megkötéséig ebben a bérletügyben sohasem ő, hanem valamelyik helyettese intézkedett.

Megállapítják, hogy az ügy iratait más szignálta. A polgármester intézkedést nem tett.

A tornyostanyai bérlet ügyében a városnak köszönetet mondó miniszteri leirat beszerzését rendelik el

Vádpont a helyzettel ismerősök legnagyobb meglepetésére a tornyostanyai bérlet ügye is. Ezt a birtokot Molnárffy Béla és társai bérelték ki s a bérlők

biztosíték nélkül

kapták meg a bérletet a városi közgyűléstől úgy, hogy csupán egyetemleges szavatosságot vállaltak a bérért. A társaság azonban nem boldogult, az elemi károk ezt a tanyát is meglátogatták. Többször bérengedményt kértek és kaptak a várostól, amelynek 1934-ben ki kellett fizetni még a föld adóját is és elengedni a bérlők minden tartozását, leszállítva a bérletet.

A vádirat szerint

bűnös a polgármester,

mert olyan előterjesztést tett a városi közgyűlésnek, hogy a bérletet a társaságnak adja oda.

Dr. Vásáry István polgármester áll most fel és anélkül, hogy emondaná, kik jártak nála közben a bérlők érdekében,

rámutat, hogy

amikor a belügyminiszter ebben az ügyben hibáztatja Debrecen város vezetőit, ugyanakkor egy másik fontos minisztérium köszönetet mond és dicséretet szavaz meg

a tornyostanyai bérlőkkel szemben tanúsított elbánás miatt. Kéri, hogy szerezzék be és olvassák fel a 432.004/1934. sz. miniszteri leiratot, amelynek egy része a következőképpen szól:

„A kisgyűlésnek — írja a miniszter — a tornyostanyai haszonbér leszállítása és a tornyostanyai haszonbér leszállítása és a hátralékos haszonbértartozás elengedése iránti határozatáért köszönetnyilvánítása mellett azon véleményének adott ki fejezést, hogy

ezen jóindulatú előzékenységet méltányoltam és viszonztam akkor, amikor a város vezetőiségének úgy anyagi, mint városfejlesztési kívánságainak, főleg a lőter kitéle-

pítésének szorgalmazásával eleget tettem.”

Mikecz főispán elrendelte a Debre-

cen irattárában levő leirat beszerzését és a tárgyalást szerdán délelőtt fél tíz órára tűzte ki.

A Kúria előtt záródott le az orvos és medikus Szent Anna uccai törös afférja

A koronaügyész nem tartotta fenn a felebezést, így a törvényszék ítélete jogerős lett

1933 október 31-én véres tóráffér játszódott le Debrecenben a Szent Anna uccán. Dr. Sápy László, debreceni gyakorlóorvos és Práger Pál debreceni orvostanhallgató voltak a botrány főszereplői.

Sápy dr. és Práger ugyanis ugyanazon debreceni úrilánynak udvaroltak és emiatt kiéleződött közöttük a helyzet.

Az orvos többször próbálta eltanácsolni a medikust a leány környékéről, mivel a leány panaszkodott neki, hogy Práger széptevése terhére van. Kevéssel az affér kiobbanása előtt hasonló események játszódtak le. Práger ugyanis kérdőre vonta a leányt az orvos miatt, a leány viszont az orvoshoz fordult védelemért. Sápy dr. erre megvárta 31-én este a medikust a menza előtt és felkérte, hogy menjen vele valamelyik uccára, négy-szemközt néhány szót váltani akar vele. Így mentek el együtt a Szent Anna uccai fasorba. Ide érven, az orvos kérdőre vonta Práger a hölgygel kapcsolatosan és annyira felingerelte magát, hogy a kérdőrevonással egyidejűleg

egy pofont is adott a medikusnak. Práger erre zsebéből egy finn cserkészpörcöt rántott elő és azzal többször az orvos felé szúrta, akit a szúrások a nyakán, mellén és a bal hóna alatt értek, elég súlyosan, de nem életveszélyesen.

— Mi az, barátom — kérdezte az orvos meglepetten a szúráló medikust —, maga késél?

— Igen — léhegte Práger —, akit azonban ekkorára az orvos hajánál fogva megragadott és annyira távolított magától, hogy az nem tudott többé szúrni. Ekkorára már a rendőr is figyelmessé lett a kissé túlhevésen és túlközelről vitatkozó két sétálóra és odasietett, megkérdezően, hogy mi történt.

Az érdekeltek azonban azt válaszolták, hogy semmi.

— De hiszen Ön vérzik! — kiáltotta a rendőr, — meglátván az orvos véres ingmellét és gallérját. Sápy azonban felhajtotta a felöltőjét és így sietett ki a klinikára, ahol bekötöztette magát. Práger pedig rendőri igazoltatás után hazament a lakására. Másnap aztán az orvos feljelentette ellenfelét szándékos emberölés büntetének kísérlete miatt. Práger ellen megindult az eljárás. A törvényszék tavaly áprilisában tárgyalta az ügyet.

Práger utazal védekezett, hogy nem akarta megölni ellenfelét, csupán önvédelemből használta finn bicskáját,

mert tudta — úgymond —, hogy az orvos sokkal erősebb nála és attól félt, hogy ha komolyabban belejön a verekezésbe, akkor ez a testi erőfölény életveszedelmet fog jelenteni az ő számára. A bíróság azonban nem fogadta el a védekezést, nem pedig azért, mivel a bizo-

nyítás során erőméréseket végeztek a két ellenfél izomerejét illetően és kiderült, hogy kettejük között korántsem áll fenn olyan nagy erőkülönbség, ami indokolttá tette volna a vádlott késes védekezését. A törvényszék a bicskázó orvostanhallgatót

súlyos testi sértés vétségéért két havi fogházra ítélte el, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Az ítéletben a vádlott megnyugodott, az ellen csupán a királyi ügyész jelentett be fellebbezést. Így került az ügy a debreceni tábla Baróthy-tanácsa elé tavaly december 19-én. A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A táblai ítélet ellen azonban a főügyész helyettes jelentett be fellebbezést a vádtól eltérő minősítés miatt és súlyosbbitás végett. A Szent Anna uccai késelő affér tehát a királyi kúria elé került. A kúria a napokban döntött, illetve a koronaügyész nem tartotta fenn a főügyész helyettes által bejelentett fellebbezést és így az ítélet jogerőre emelkedett.

Ma utoljára!

Bájos bécsi operett

a régi jó időkől a

grinzingi grófnő

Izgalmas indián történet

Vörös farkas

a

Vigszínházban

2 és félórás műsor!

Előadások fél 5, 7 és fél 10 órakor

Csapó-Vár uccai sarokházban

HAROM ÉS KÉT szoba hálós, valamint HAROM szobás uccai lakások, balkonnal és teljes komforttal

NOVEMBER 1-re KIADÓK

A lakások mind lépcsőházi bejárattal, lift közlekedéssel, kitűnő beszerelésben és tágasan méretezett szobákkal. — Értekezni lehet: WIENER ADOLF zsákkereskedő cégnél, Kossuth ucca 27. szám fél 3 órától fél 5 óráig.

tani, vagy a bérlők tönkrementek. A Nagyalomzogat két árverés útján sem lehetett értékesíteni, szabadkézből adták ki

28% bércsökkenéssel. A Veker új bércbeadása 40, a Vajdhalapos 30, a Kadarcs új bércbeadása 75%-os bércsökkenést eredményezett.

Szegeden 20 féléves törlesztést kellett adni a városi földek bérlőinek

De nem hallottunk a vizsgálóbiztos megállapításaiban arról sem, hogy nemcsak Debrecenben, hanem az ország más városaiban is ez volt-e a helyzet? Bemutatja Szeged statisztikáját, ahol a mezőgazdasági haszonbérbevétel 1924-ben 1.850.000 pengő volt, 1933-ban 900.000 pengő, 1924-ben a holdankénti bér 20, 1933-ban 10 pengő volt.

Ott a bérek 54%-a a hátralék és húsz féléves haladékat adtak Szeged város bérlőinek.

„Elégedetlen a polgárság, a bérlők, a városháza, egyre áldatlan egyezkedés, alkudozás van a bérek körül” — mondja egy szegedi önálló indítvány.

Ugyanaz tehát a 80.000 holdas birtokos Szegeden, mint a 98.000 holdas Debrecenben. Azoknál a bérleteknél, amelyeket abban az időtájt adtak ki, mint az ohati birtokot, 40—72 százalékos bérmérséklést kellett adni, pedig ott nem 12 év a bérlet ideje, mint Debrecenben, hanem 25 év, a kár visszatérülésének kilátása tehát sokkal nagyobb.

Nem romlott, hanem javult a bérlők fizetési teljesítménye dr. Vásáry polgármestersége alatt

— Debrecenben az 1928. évben, amikor polgármesterségem kezdődött, a bevételi előiránnyal szemben a behátralékok 40%-ot tettek ki.

1934-ben az előirányzott bérek 35 százaléka volt a hátralék, nem áll tehát meg az, hogy polgármesterségem alatt a bérek befizetése tekintetében leromlott volna a helyzet. Eppen ennek ellenkezője igaz a viszonyok oly nagy leromlása ellenére is.

— Az ohati bérleten 1928 december 31-ig a bérfizetési előirányzat 506.000

pengő volt, a bérlők 395.000 pengőt fizettek be, tehát az előirányzat 78 százaléka folyt be. Azért fontos ez, hogy lássuk, indokolt volt-e a behajtásnak az a krudelitása, amely tőlünk utólag kívánatni látszik. Polgármesterségem alatt az ohati bérlőknek be kellett volna fizetniük 316.000 pengőt, befizettek 223.000 pengőt. Búzában kellett fizetniük 129 vagont bért. Fizettek 127 vagont.

A búzában tehát 98 és fél százaléka, a készpénzben 73 százaléka teljesítették köteleességüket.

Nem lehet tönkretenni azt a bérlőt, aki tartozása 78 százalékát kifizette

A közadónál ma jó eredmény a 80 százalékos behajtás, de ha valaki 70 százalékot fizet be, könnyen kap a kincstártól 10 évi részletfizetést. Vajjon lehetett volna-e kívánni, hogy

mi bérlőinkkel krudelisabban bánjunk el, mint az állam az adóhátralékosokkal?

Ha az ohati birtok múltját nézzük, 1913-ban az egyik ohati birtoknál 60.000, a másiknál 30.000 korona volt a hátralék. 1914-ben 105.000 és 178.000, 1915-ben 140.000, 1916-ban 122.000 korona.

1936 október 1-én az ohati bérlők minden hitelezője megkapja pénzét

— Bemutatom az ohati bérlet likvidálási tervét, amely szerint 1936 okt. 1-én nemcsak a város, hanem minden hitelező is megkapja teljes követelését. Kérdem, ha bepörökte volna és csődbe kergette volna a bérlőket a város, jobban járt volna-e, ha nemcsak az ő szá-

és nincs rá példa a város iratai között, hogy

a bérlők ellen ezek miatt a hátralékok miatt csak egyetlen pert indítottak volna.

Mikecz főispán: Kik voltak akkor a bérlők?

Dr. Vásáry: Csamak Jenő és Gyarmathy István.

— A tiszti főügyész úr helyettese azt állapította meg javaslatában, hogy a haszonbérlők tartozásai Debrecen város számára biztosítva vannak. Ez a lényeg.

ezrei vesznek el, hanem a hitelezők is elvesztették volna pénzüket?

Miután a polgármester az iratokat becsatolta,

Sárvaay főügyész hangsúlyozta, hogy bár a védelmet nem akarja korlátozni, az ilyen, személyes vélemények

előterjesztését a védbeszédben látná helyén, mint a tárgyalás egyik ellenőre. Mikecz főispán:

Csak ügyfél a vád képviselője is, mint az igen tisztelt vádlott urak.

Tekintettel a vád alatt állók magas pozíciójára, én sem akarom a védelmet korlátozni. Mindenesetre azonban kérem, hogy gyorsabb ütemben haladjunk s a védbeszéd részeit hagyjuk az iratok is-

mertetése utánra.

Dr. Vásáry: Köszönöm az elnök úrnak és a főügyész úrnak is a védelem szabadságát illető kijelentéseit. Azok azonban, amiket bejelentettem,

nem szubjektív megállapítások, hanem adatok, amelyek bizonyítékait ezennel benyújtom.

Kimutatásokat ad át ezzel az elnök főispánnak.

Az ó- és újbúza és az ocsú kalandos története

Bonyolult búzaátvételi ügy következtében ezután. A kögyülés elfogadta az ohati bérlőknek azt az ajánlatát, hogy az 1930 október 1-től, 1932 április hó 1-ig terjedő időre a bértartozás kiengyelítésül elfogad 30 vagón ó- és 30 vagón 1931. évi termésű búzát, amely az István-malomnak kellett átadni. A malom az óbúzáat nem vette meg, Zöld József polgármesterhelyettes mégis átvette a város részére azaz, hogy az ínségmunkások számára összel megfelel, mert jöminőségű siker.

megvette közben a búzát,

de a vizsgálóbiztos szerint a várost az árdifferenciával károsodás érte.

Az újbúza története szintén kalandos. Nem termelt az idén jó búza a debreceni határban s a bérlők nem tudtak 76 kg-os, csak 75 kg-os búzát szál-

lítani. A város ezt is átvette, de kirostáltatott a 30 vagónból 3 vagón ocsut. A bérlők azt ajánlották, hogy ezt az ocsut vegye át a város takarmányozás céljára. Zöld József főjegyző az ocsu átvételére határozatot is hozott, de

az ocsut mégsem vette át a város sem rendes búzaáron, sem sehogy, mégis vád az, hogy Zöld József főjegyző bűnös és az Vásáry István is, mert nem ellenőrizte a főjegyzőt.

De vádat kovácsol a vizsgálóbiztos azon a címen is, hogy ha az ohati bérlők 30 vagón óbúzáat fel tudtak ajánlani, akkor nem igaz az, hogy nehéz helyzetben voltak s amiatt nem tudtak fizetni, fizettek volna, ha erre reászorítják őket a vezető tisztviselők.

Károsodott volna a város bolettában ha nem veszi át a búzát

Vásáry polgármester védekezésében előadta, hogy a várost, ha kár is érte, éppen ennek a fedezésére tartották vissza a boletta felerészét. A várost állítólag így 2300 pengős kár érte, de ha visszautasították volna a búzát, akkor 15.000 pengő értékű bolettától esett volna el a város.

A búza átvétele esetében tehát Zöld József főjegyző a város érdekében cselekedett.

Dr. Vásáry István: Tessék felolvasatni azt a közgyűlési határozatot, amely kimondja, hogy a bérlőknek 79

kg fajsúlyú búzát kell fizetni s a vároznak az 1931. évi búzáért és ugyanannyit kell kapni, mint az 1930. éviért. Én ilyen határozatokat nem láttam.

Siposs Ferenc: Az István-malommal való megállapodástól folyik ez.

Dr. Vásáry: Felmutatja a boletta-rendeletet, amely szerint

a várost nem illette volna meg a boletta fele, amennyiben nem fogadja el a búzát,

hanem pénzt kér.

Dr. Mikecz főispán: Ez a rendelet köztudomású.

Egy vád: avas széna helyett frisshez jutott a város

A hetedik vádpont első része arról szól, hogy az ohati bérlők 350 q szénát kaptak kölcsön a várostól a dr. Vásáry István által hozott polgármesteri határozat alapján. A szénát visszafizették, de azt állítja a vád, hogy dr. Vásáry István polgármester a közgyűlés jogkörét magáhozragadva írta alá a 2400 pengő értékű széna kölcsönzéséről szóló határozatot.

A pont másik része: a város ohati illeték címén az ohati bérlet ügyeiben 5423 pengőt fizetett s a polgármester nem szorította a bérlőket ennek megfizetésére.

A polgármester előadta védekezésében, hogy

a szénakölcsönzés gyakorlat volt, mert így avas szénája helyett friss szénához jutott a város.

A 15 q széna a két évi félhónapi használatért olyan haszon volt a város számára, amely a polgári haszon mértékét meghaladta.

Az illeték árára kifizetett összegek behajtásába a rokoni kapcsolat miatt nem folyhatott be, de

miután az illetéknyilvántartás hatott róla.

Miután nem indult fegyelmi a felelős tisztviselő ellen, nem vonható felelősségre a polgármester sem.

A Bolygó körül

A nyolcadik pont első része egy „Bolygó” nevű lóról szól, amelyet az erdőhivatal vett az ohati bérlőktől. A ló megsántult s vita keletkezett a város és a bérlők között, hogy ki felelős a hibáért. A polgármester állítólag

„Ki korán kel, aranyat lel“

Jelentkezzék már most a **TIKAV**-ra és jó helyet nyer

Mult évi anyagok

Külön asztalon szenzációsan olcsó filléres áron a Klein divatházban Ezelőtt: Ecker, Klein, Sugár

u. m. mintás crepe de chinek, georgettek és mouslinok, parissetek, mosóselymek, vászonárúk, bourettek

egyszer azt mondta Veress Géza dr. tanácsnoknak, hogy: „A fiúk szerint nekik van igazuk.” Ez a legnevezetesebb a „Bolygó” fegyelmi pályafutásában, viszont ebből az a vád ková-

csolódik, hogy a polgármester befolyásolni akarta volna a tanácsnokot kijelentésével.

Ezután Mikecz főispán 2 órákor másfélórás ebédszünetet adott.

A délutáni tárgyaláson

az elnök

Mikecz főispán előterjeszti a debreceni pénzügyigazgatóság jelentését arról, hogy 1923-ban aszálykár körülbe-

lül 42 százalékbann állapított meg az ohati birtokon s ehhez képest történtek az adóelengedések.

Neveltségbe fulladt a fáradt olaj

A „fáradt” olaj ügye következett ezután. A városi autókrol lekerült olajat, amelynek a neve „fáradt olaj”, annyi humoros megjegyzésre adott okot, a vádirat már száraz olajnak nevezte.

A méreteiben is neveltség vád már a vádirat kiadásakor összességében össze-

Sárvasy főügyész nem emelt vádat

azért, mert a fáradt olajért a tűzoltóságtól a Vásáry-testvérek vették meg és az árát lefizették a kézipéntárba. Összesen 105 kg fáradt olaj került eladásra, 15.75 pengő értékben. Azelőtt az ilyen olajat értéktelenség tekintették és a tűzoltóaktanya udvarának portalanításra használták fel. A miniszteri vizsgálat s a Vásáry-ellenes hajszá közben „nőtt meg” az értéke.

Felettes hatóságok félrevezetése?

Vádat emeltek a polgármester ellen amiatt, hogy félrevezette a felettes hatóságokat, amikor azt mondta, hogy a haszonbérletek ügyében intézkedést nem tett. Öt ilyen esetet konstatait a vádirat.

A polgármester kéri annak a megállapítását, hogy ezek kettesében biztosíték és a bérmentés ügyében nem ő, hanem a városi tanács intézkedett.

A zenakölcson sem a haszonbérlettel kapcsolatos ügy volt. A lóügyben értesült róla véletlenül, hogy valami vita van. Ebben nem intézkedett, csak meg akarta tudni, hogy mi a vitás ügy s ezért jelentést kért. Ami pedig a búza eladását illeti, ez nem a bérlettel kapcsolatos, — mintahogy a lóügy sem, —

amely a város tulajdona lett azáltal, hogy Zöld József főjegyző átvette.

Nem a polgármester intézkedett, mégis ő a vádlott

A következő vádpont, hogy a Nagyalomzug 1104 holdas birtok biztosíték nélkül került Horváth Sándor bérletébe a polgármester hanyagsága miatt s a bérlő bérhatalmát sem fedezték le, mert a város a bekebelezéssel elkésett.

Dr. Vásáry polgármester annak a megállapítását kérte, hogy a biztosíték

alkiszorításába nem is folyhatott bele, mert

a szerződés megkötéséig ebben a bérletügyben sohasem ő, hanem valamelyik helyettese intézkedett.

Megállapítják, hogy az ügy iratait más szignálta. A polgármester intézkedést nem tett.

A tornyostanyai bérlet ügyében a városnak köszönetet mondó miniszteri leirat beszerzését rendelik el

Vádpont a helyzettel ismerősök legnagyobb meglepetésére a tornyostanyai bérlet ügye is. Ezt a birtokot Molnárffy Béla és társai bérelték ki s a bérlők

biztosíték nélkül

kapták meg a bérletet a városi közgyűléstől úgy, hogy csupán egyetemleges szavatosságot vállaltak a bérért. A társaság azonban nem boldogult, az elemi károk ezt a tanyát is meglátogatták. Többször bérérendményt kértek és kaptak a várostól, amelynek 1934-ben ki kellett fizetni még a föld adóját is és elengedni a bérlők minden tartozását, lezállítva a bért.

A vádirat szerint

bűnös a polgármester,

mert olyan előterjesztést tett a városi közgyűlésnek, hogy a bérletet a társaságnak adja oda.

Dr. Vásáry István polgármester áll most fel és anélkül, hogy elmondaná, kik jártak nála közben a bérlők érdekében,

rámutat, hogy

amikor a belügyminiszter ebben az ügyben hibáztatja Debrecen város vezetőit, ugyanakkor egy másik fontos minisztérium köszönetet mond és dicsőretet szavaz meg

a tornyos-tanyai bérlőkkel szemben tanúsított elbánás miatt. Kéri, hogy szerezzék be és olvassák fel a 432.004/1934. sz. miniszteri leiratot, amelynek egy része a következőképpen szól:

„A kisgyűlésnek — írja a miniszter — a tornyostanyai haszonbér leszállítása és a tornyostanyai haszonbér leszállítása és a hátralekös haszonbértartozás elengedése iránti határozatáért köszönetnyilvánítása mellett azon véleményének adott kifejezést, hogy

ezen jóindulatú előzékenységet méltányoltam és viszonztam akkor, amikor a város vezetőségének ügy anyagi, mint városfejlesztési kívánságaimak, főleg a lőtér kitéle-

pitésének szorgalmazásával eleget tettem.”

Mikecz főispán elrendelte a Debre-

cen irattárában levő leirat beszerzését és a tárgyalást szerdán délelőtt fél tíz órára tűzte ki.

A Kúria előtt záródott le az orvos és medikus Szent Anna uccai törös afférja

A koronaügyész nem tartotta fenn a felebezést, így a törvényszék ítélete jogerős lett

1933 október 31-én véres töröfőr játék szódott le Debrecenben a Szent Anna uccán. Dr. Sápó László, debreceni gyakorlóorvos és Práger Pál debreceni orvostanhallgató voltak a botrány főszereplői.

Sápó dr. és Práger ugyanis ugyanazon debreceni úrlánynak udvaroltak és emiatt kiéleződött közöttük a helyzet.

Az orvos többször próbálta eltanácsolni a medikust a leány környekéről, mivel a leány panaszkodott neki, hogy Práger széptevése terhére van. Kevéssel az affér kibontakozása előtt hasonló események játszódtak le. Práger ugyanis kérdőre vont a leányt az orvos miatt, a leány viszont az orvoshoz fordult védelemért. Sápó dr. erre megvárta 31-én este a medikust a menza előtt és felkérte, hogy menjen vele valamelyik uccára, négy szemközti néhány szót váltani akar vele. Így mentek el együtt a Szent Anna uccai fasorba. Ide érve, az orvos kérdőre vont Práger a hölgygel kapcsolatosan és annyira felingerelte magát, hogy a kérdőrevonással egyidejűleg

egy pofont is adott a medikusnak. Práger erre zsebéből egy finn cserkészpórt rántott elő és azzal többször az orvos felé szúrta, akit a szúrások a nyakán, mellén és a bal hóna alatt érték, elég súlyosan, de nem életveszélyesen.

— Mi az, barátom — kérdezte az orvos meglepetten a szúrkáló medikust —, maga késél?

— Igen — léhegte Práger —, akit azonban ekkorára az orvos hajánál fogva megragadott és annyira távoltartott magától, hogy az nem tudott többé szúrni. Ekkorára már a rendőr is figyelmessé lett a kissé túlhevésen és túlközelről vitaközbe két sétálóra és odasietett, megkérdezően, hogy mi történt.

Az érdekeltek azonban azt válaszolták, hogy semmi.

— De hiszen Ön vérzik! — kiáltotta a rendőr, — meglátván az orvos véres ingmellét és gallérját. Sápó azonban felhajtotta a felöltőjét és így sietett ki a klinikára, ahol bekötöztette magát. Práger pedig rendőri igazoltatás után hazament a lakására. Másnap aztán az orvos feljelentette ellenfelét szándékos emberölés büntetének kísérlete miatt. Práger ellen megindult az eljárás. A törvényszék tavaly áprilisában tárgyalta az ügyet.

Práger azzal védekezett, hogy nem akarta megölni ellenfelét, csupán önvédelemből használta a finn bicskáját,

mert tudta — úgymond —, hogy az orvos sokkal erősebb nála és attól félt, hogy ha komolyabban belejön a verekezésbe, akkor ez a testi erőfölény életveszedelmet fog jelenteni az ő számára. A bíróság azonban nem fogadta el a védekezést, nem pedig azért, mivel a bizo-

nyítás során erőméréseket végeztek a két ellenfél izomerejét illetően és kiderült, hogy kettejük között korántsem áll fenn olyan nagy erőkülönbség, ami indokoltá tette volna a vádlott késes védekezését. A törvényszék a bicskázó orvostanhallgatót

súlyos testi sértés vétségéért két havi fogságra ítélte el, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Az ítéletben a vádlott megnyugodott, az ellen csupán a királyi ügyész jelentett be fellebezést. Így került az ügy a debreceni tábla Baróthy-tanácsa elé tavaly december 19-én. A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A táblai ítélet ellen azonban a főügyész helyettes jelentett be fellebezést a vádtól eltérő minősítés miatt és súlyosbítás végett. A Szent Anna uccai késelő affér tehát a királyi kúria elé került. A kúria a napokban döntött, illetve a koronaügyész nem tartotta fenn a főügyész helyettes által bejelentett fellebezést és így az ítélet jogerőre emelkedett.

Ma utoljára!

Bájos bécsi operett

a régi jó időkben a

grinzingi grófnő

Izgalmas indián történet

Vörös farkas

a Vigszínházban

2 és félórás műsor!

Előadások fél 5, 7 és fél 10 órajól

Detailban angró áron
a legszebb női kalapokat
vásárolhatja meg

Csillag Gyulánál

Piac ucca 63. I. emelet.
Szent Anna uccával szemben.

Marólúgot ivott egy 17 hónapos kislány

Tegnap délután gondatlanságból származó súlyos baleset történt a Csapókerben. Lenkés Margit 17 hónapos csecsemő véletlenül a marólúgos edény közelébe férközt és a maró folyadékból néhány kortyot megivott. A gyerek sírása hívta fel a szülők figyelmét a súlyos balesetre és a kislányt a metntők a gyermekklinikára szállították. Állapota életveszélyes. A rendőrség fogja kinyomozni, hogy kit terhel felelősség a kislány mérgezéséért.

Egyházi élet

A május 22-én összeülő nagy egyházkerületi gyűlés előkészítő bizottsági ülései kedden kezdődtek. Kedden, május 7-én a tanügyi és pénzügyi bizottságok tagjai tartottak külön-külön előkészítő gyűlést nagyfőntosságú tárgysorozattal. Ma, szerdán délelőtt 9 órakor tartja közgyűlését a Kollégiumban a Kollégium igazgató tanácsa. Holnap, 9-én délelőtt 9 órakor a Ref. Népiszkolai Bizottság tagjai jönnek össze a Kollégium dísztermében előkészítő ülésre.

A debreceni református egyházban a szokásos évi esperesi látogatások május 9-én, csütörtökön kezdődnek. F. Varga Lajos egyházmezei esperes előkezelésével. A tavaszi esperesi látogatások időtartama ez alkalommal 3 nap. Az esperes előkezelésével hat egyházmezei kiküldött érkezik Debrecenbe és végig fogják látogatni a debreceni református egyház összes városi, kertségi és tanyai népiszkoláit. Főfelügyelők a tiz debreceni református hitoktató működését és a főfelügyelők végzettségét F. Varga Lajos esperes az eredményeket összegező konferenciát tart, amelyen az összes hitoktató lelkészek és református népiszkolai tanítók megjelenni kötelesek.

A Kossuth uccai ref. egyházzsna ma délután 5 órakor tartja szokásos bibliánnapélyét a Kossuth uccai templomban Baja Mihály lelkész és Nagy Dezső segédlelkész vezetésével.

A Piac uccai egyházzsna csütörtöki nagybibliaköre elmarad.

A debreceni evangélikus Luther Körma, szerdán este fél 8 órakor a német evangélikus egyház mai helyzetéről tart mindenkit érdeklő vitaestet az egyház Miklós ucca 3. szám alatti tanácstermében. Érdeklődőket szívesen látnak.

A debreceni református theológusok legközelebbi faluszemináriumában Gál István tanár. Az Apolló szerkesztője, a legfiatalabb magyar tudósnevezdek szellemi adminisztrátora fog előadást tartani „A magyarság és a középduanamedencei népek életkérdéseinek elválaszthatatlansága” címen. Ugyanakkor Erdős Jenő kritikus, a Magyar Ut szerkesztője „Német maszlak: görög áfum” címen tart az ó szokott szatirikus modorában érdekesnek ígérkező felolvasást. Pénteken a szokott helyen és időben tartandó előadásra érdeklődőket szívesen látnak.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

Veszedelemes betörőbandát leplezett le a debreceni rendőrség

Hosszú nyomozás után a debreceni rendőrség egy veszedelemes betörőbandát tett ártalmatlanná.

A betörők hónapokon keresztül garázdálkodtak Debrecenben, míg végre sikerült nyomukra bukkanni és egyelőre a három főcinkos endőri őrzetbe került.

A betörők lakásán megtartott házkutatás rengeteg bűnös úton szerzett holmit hozott felszínre, de a betörők maguk sem tudnak felvilágosítást adni, hogy az egyes tárgyak honnan származnak.

A rendőrség természetesen lefoglalta a bűnjeleket és

most a sajtó nyilvánossága útján igyekszik megtalálni a károsultakat.

A következő tárgyak gazdái jelentkezzenek a endőrségen a II. emelet 85. számú szobában:

Egy polituros fadóboz. Ezüst kanál M. M. bevéséssel. Női karikagyűrű. Két kéiköves arany fülbevaló fehér foglalatban. Egy vékony arany nyaklánc négylevelű löherével. Vékony arany pecsétgyűrű. Egy beütésekkel mintázott vaskazetta. Fehér női kombiné. Aliz himzéssel. Csipkés asztalkendő vászonból R. A. monogrammal. Vászon asztalkendő B. K. monogrammal. Impregnált vászon autódudó darab. Duplafedelű női ezüstóra.

A károsultak jelentkezése nagyban viszi majd előre a nyomozást.

Árt-e a vidéki iparnak és kereskedelemnek a Nemzetközi Vásár?

Budapest, május 7. A megnyitás napján, a fényes nyitó ünnepség lezajlása után tízezernyi tömeg hullámszik a gyönyörű vásár-város labirintusai között. A közönség elragadtatva bámulja az eléje táruló tengernyi csodát s általános az a vélemény, hogy az idei Nemzetközi Vásár hatalmasabb, szívesebb, szebb, gazdagabb, mint valaha. Hósi munka ez: egy megnyomorított, megrabolt, lebéklyózt kis ország iparának és kereskedelmének bizonygátétele arról, hogy a magyar tudás, a magyar tehetség és a magyar szorgalom lehengerítette magáról Trianon-sírkövét és feltámadott.

A Vásárigazgatóság irodájában fogadja munkatársunkat a Vásár alelnöke, Vértés Emil, aki egy emberöltőt töltött el a magyar kereskedelem érdekeinek önzetlen szolgálatában. Hosszú idő óta elnöke a Fővárosi Kereskedők Egyesületének, de díszes pozíciójában is mindig megmutatta, hogy nem vakítják el a partikuláris szempontok és ő, a fővárosi kereskedelem példátlan népszerűségű vezére, mindig fel tudott emelkedni arra a magaslatra, hogy nemcsak a főváros, hanem az egész ország kereskedelme általános érdekeinek a szószólója. Törhetetlen energia és tüzes optimizmus árad minden szavából, amikor arra a kérdésre válaszol: vajjon igazuk van-e azoknak, akik a vidéki ipar és kereskedelem érdekeit féltik az évről-évre növekedő Nemzetközi Vásártól?

Sajnos, tudom — kezdi nyilatkozni, — hogy bizonyos oldalról évek óta hangulatot igyekeznek kelteni a vidéki ipar és kereskedelem körében a Budapesti Nemzetközi Vásár ellen azzal, hogy iparunk és kereskedelmünk ezen évenkénti reprezentatív bemutatója kárt okoz a vidéknek. Ez a vád, amelyet csupán a legnagyobb elfogultság hívhat életre, teljesen alaptalan és indokolatlan. Kétségtelen, hogy a vád abból az ékeseredésből táplálkozik, amelyet a túlgyakori utazási kedvezmények termeltek ki. A vidéki iparos és kereskedő ugyanis a saját közönségének a Budapestre való csábítását látja ebben. Tárgyiagos akarok lenni és elisberem, hogy valóban helytelen a nyakló nélkül nyújtott temérek utazási kedvezmény a vidék kereskedelmére és ipara szempontjából. Igen, ezt én mondom, aki pedig a négy évtizede fennálló Fővárosi Kereskedők Egyesületének vagyok a zelnöke. En az igazságot keresem és évek óta kínálkozó alkalommal hirdetem újságicikkemben és pódiumokról, hogy utazási kedvezményeket éppen a vidéki ipar és kereskedelem védelmében legfeljebb évenként háromszor lenne szabad engedélyezni és pedig márciusban, a Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállat-

vásár alkalmából, májusban a magyar ipar és kereskedelem életképességét és fejlődését hirdető Nemzetközi Vásár kapcsán és augusztusban, amikor a Szent István-napi ünnepségek idején minden igaz magyar nemzeti ünnepet üli. Ha a Kereskedelmi minisztérium csak ezekre, a jelentőségükben a vidék által is elismert alkalmakra szorítaná az utazási kedvezményeket: egyfelől megnyugvást keltene a vidéki értelmiségieknek, másfelől az előbb említett három alkalommal nyújtott utazási előny értékét csak fokozná. A fővárosi iparos- és kereskedőtársadalom nem abban keresi a maga boldogulását, hogy a vidéket elsovassza, mert mi, mint gyakorlati férfiak jól tudjuk, hogy egy sorvadó vidék mellett elképzelhetetlen egy virágzó és fejlődő főváros.

A vidéki ipart és kereskedelmet védeni és erősíteni kell. Ezért igen nagy jelentőséget tulajdonítok a magyar belforgalom minél nagyobb arány élénkítésének. A MAV kövessen el mindent, hogy a nagy vidéki városok közönsége minél több alkalommal és minél olcsóbban látogathassa a vidéki emporumokat. A tisztántúllak keressék fel a Dunántúlt és viszont, mert ezáltal nemcsak a belforgalmunk fejlődik majd, hanem a kölcsönös üzleti kapcsolatok is lényegesen élénkülnek fognak. A főváros és a vidék közötti harmonia és barátságos közlekedés érdekében a Nemzetközi Vásár vezetősége e hó 5-én, vasárnap öt filléres vonatot indított fővárosi, külföldi vendégeket megrakva öt nagy magyar vidéki városba. Mindent elkövetünk, hogy a vidék és a főváros kereskedői és iparosai ne ellenfelet, hanem barátot lássanak egymásban.

Végezetül el kell még mondanom, hogy éppen a vidéki iparos- és kereskedőtársadalom egyik régi és jogos panasztát igyekeztünk megszüntetni akkor, amikor ez év januárjában a közbenjárásunkra életbelépett u. n. kiállítási törvény rendelkezései szigorúan kimondják, hogy a Nemzetközi Vásár területén ezentúl szigorúan tilos a kicsinyben-való árusítás. Remélem, hogy ez a tény önmagáért beszél.

F. L.

Kövező, burkoló
munkákat
legolcsóbban vállal
Bartha István
Ispotály u. 3/b. Telefon: 27-85.

Carducci-ünnep

A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetemen Giosué Carducci, a halhatatlan olasz költő születésének 100 éves örfdulója emlékére május hó 12-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor a központi épület díszudvarán egyetemi közgyűlést tart. Az egyetemi közgyűlés rendje:

1. Giovinazza, Énekli a református kollégiumi kántus. 2. Dr. Varga Zsigmond e. i. Prorektor megnyitó beszéde. 3. Bárány Villani Lajos m. kir. követségi tanácsos emlékbeszéde. 4. Fleri Renato olasz lektor: Carducci, Petőfi, Ady. 5. Wallisch Oszkár olasz lektor: Carducci mint ember. 6. Mihály József bölcsészettanhallgató előadja Carducci: Nell'annuale della fondazione di Roma c. költeményét. 7. Hímnusz. Énekli a református kollégiumi kántus.

MAV főtisztviselők összejövetele

Most tartották meg Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott MAV főtisztviselők szokásos összejövetelüket, az asztaltársaság tagjainak igen nagy érdeklődése mellett az Angol Királynő zöld termében.

Dr. Badaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos üdvözölte meleg szavakkal a fehér asztal mellett összegyűjtött főtisztviselőket, köztük az asztaltársaság tagjai között elsősorban megjelent Farkas főfelügyelőt, Csiki Gergely főintézőt.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Messier István felkérte Nagy József felügyelőt előadásának megtartására. A jelen voltak folyton fokozódó érdeklődéssel hallgatták az előadót, akinek újszólván minden szavát állandó derűltség és kacagás kísérte.

Messier István felügyelő köszönte meg az élvezetes előadást, hozzáfűzve még a saját vasutas életéből néhány jóízű történetet. Felszólalt még Dániel M. Sándor, Ninger József és Farkas Géza, aki úgy a maga, mint az először megjelent asztaltársaság nevében hálásan köszönte meg az elnöki üdvözlő szavakat.

Végül dr. Tarján Oszkár tanácsos hozta tudomására az asztaltársaságnak, hogy szombaton a nyugalmazott MAV. Segédítettek és Altiszték Társaságánál visszaadta a látogatást, amelyet a segédítettek tettek a főtisztviselőknél. Közölte, hogy a segédítettek és altiszték nagy örömmel fogadták a látogatást és üdvözlőket küldve, kéri a főtisztviselőket, hogy minél gyakrabban és minél többen szerencsétlenség a minden hónap első szombatján a Kispipta vendéglőben tartandó összejövetelüket.

Ezután Nagy Kálmán segédítést két hangulatos költeményét olvasta fel élénk tetszés mellett. Közölte, hogy a legközelebbi összejövetel június hó 3-án hétfőn este 6 órakor lesz, ugyanakkor az Angol Királynő zöldtermében, mire az asztaltársaság tagjai derűs hangulatban azzal távoztak, hogy ezek az összejövetelek minden tekintetben elérik céljukat.

Jelen voltak: Adamcsik Ferenc, Almási Kálmán, Baja István, dr. Badaházy-Bruckner Ernő, dr. Derekassy István, Dániel N. Sándor, Dobó Kálmán, Erben Tivadar, Farkas Géza, Ferenczy Viktor, Friedrich Gábor, Gavallér Gábor, Gál Samu, Havas Samu, Horváth László, Juhász Jenő, Kovacsócsy Béla, Kovács Vilmos, Kosztolányi Imre, Kövessy Lajos, Kun Ignác, László Imre, Lukács Jenő, Matura József, Mándi Mándy Bertalan, Messier István, Moskovits Imre, Nagy József, Nagy Zoltán, Nemeskay Viktor Antal, Ninger József, Pap István, Papp Jenő, Pogány Mihály, Szabó Simon, Szép Kálmán, dr. Tarján Oszkár, Toroczky József, Trón Lajos, Turai Miklós, Winter Jenő.

Távolmaradásukat kimentették: Dr. Fülepp Menyhért, dr. Major Sándor, Rázsó Márton, Ujlaki Henrik, Zivuska Andor, Zonda Ferenc.

mnep

Isza István-
sue Carducci,
születésének
ére május hó
10 órakor a
rán egyetemi
temi közgyü-

a református
Varga Zsig-
megnyitó be-
ajos m. kir.
ékbeszéde. 4.
Carducci,
Oszkár olasz
ber. 6. Mi-
hallgató elő-
le della fon-
emlényét. 7.
átus kollé-

**iselők
ele**

recenben és
azot Máv.
szelvetéü-
ainak igen
az Angol

Ernö kir.
orvos üd-
fehér asz-
sziviselőket,
gjai között
foelügye-

ott beszéd
Nagy Jó-
megtartá-
fokozódó
z előadót,
szavát ál-
kísérte.

köszönte
st, hozzá-
életéből
elszólaltak
inger Jó-
y a maga,
asztaltársa
eg az el-

tanácsos
áltársaság-
galmazott
tek Tár-
tást, ame-
főtiszvti-
gédítettek
ogadták a
küldve,
y minél
szeren-
lő szom-
ben tar-

dtiszt két
lvasta fel
e, hogy a
unius hó
z, ugyan-
ermében,
ai derüs
gy ezek
kintiben

enc, Al-
dr. Bu-
erekassy
ó Kál-
s Géza,
Gábor,
Havas
Jenő,
Vilmos,
os, Kun
nő, Ma-
Bertalan,
e, Nagy
ay Vik,
István,
Szabó
Tarján

ón La-
s.
ék: Dr.
Sándor,
Zivuska

— Szívbetegnek és érlelmeszes-
ésben szenvedőknek reggel éhgyo-
morra egy fél pohár természetes „Fe-
renc József” keserűvíz — a legkisebb
erőlködés nélkül — igen könnyű
ürülést biztosít, a gyomor és a belek
működését elősegíti s az emésztés
renyhességét csakhamar megszünteti.

**A csehszlovákiai
magyar kisebbség viszonyai**

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szö-
vetségének kisebbségi előadássorozatá-
ban dr. Kovács Andor egyetemi ta-
nár május 8-án, délután 5 órakor a
vármegeháza dísztermében tartja
„Adatok a csehszlovákiai magyar ki-
sebbség viszonyaihoz” című előadását.
Belépődíj nincs.

**Megérkezett Debrecenbe
Kárpáthy Elemér, a Magyar
Általános Hitelbank debre-
ceni intézete új főnöke**

Megírta annak idején a Független
Ujság, hogy dr. Keller József nyugá-
lomba vonulása után a Magyar Áltá-
lános Hitelbank igazgatósága a debre-
ceni bank élére Kárpáthy Elemért, a
székesfehérvári fiók főnökét nevezte
ki. Kárpáthy Elemér a magyar köz-
gazdasági s pénzügyi életben általá-
nosan ismert és tisztelt, nagyrabecsült
egyéniség, akinek értékét mérlegelve
döntött úgy a Magyar Általános Hitel-
bank igazgatósága, hogy egyik leg-
jelentősebb s legnagyobb intézete, a
debreceni intézet élére állította. Kár-
páthy Elemér közgazdasági multja
mindennél nagyobb garancia arra,
hogy az ő működése a debreceni inté-
zet további virágzását s a debreceni
pénzügyi élet fellendülésének előmoz-
dítását jelenti.

Az új főnök kedden érkezett meg
Debrecenbe, ahol a Magyar Általános
Hitelbank vezetője dr. Keller József-
fel az élen fogadták. Kárpáthy Ele-
mér szerdán foglalja el hivatalát. Ter-
mészetesen dr. Keller József, mint aki
teljesen ismeri a debreceni viszonyo-
kat, továbbra is rendelkezésre bocsát-
ja értékes közgazdasági ismereteit és
munkásságát az intézetnek.

**Csomor Gyula örökös
vándordíjat ajándékozott
a levettéknek**

Csomor Gyula törvényhatósági bi-
zottsági tag, a Meteor-mozgó tulajdo-
nosa, közismert hazafias érzelméről
tett tanúságot ismét, amikor a testne-
velési kirendeltség által május 12-én
egy 80 cm magas, 45 kg súlyú bronzba
öntött Petőfi-szobrot ajándékozott
örökös vándordíjként a legjobb ered-
ményt elérő csapat részére.

Meglepő az az áldozatkészség,
amellyel a mai súlyos gazdasági viszo-
nyok között is ily értékes és izzó ha-
zaszeretetről tanuskodó adományával
Csomor Gyula az ifjúság hazafias ne-
velését példás módon támogatja.

A Petőfi Sándort álló alakban ábrá-
zoló szobrot erre a célra öntette az
ifjúságunk nemeslelkű pártfogója, aki-
nek ezúton is hálás köszönetet mond
az az ifjúság, amely csendben, de an-
nál nagyobb lelkesedéssel és szívóssá-
gal edzi szívét-lelkét, hogy méltóan ki-
vehesse részét a nemzeti építő munká-
ból.

A művészi szobor néhány napig az
Olympia sportáruház kirakatában van
elhelyezve.

**LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.**

Vásáry István provokáltatta Keresztes-Fischer volt belügyminisztert

Budapest, május 7. A „Magyarság”
című budapesti napilap hosszú cikket
közölt Vásáry Istvánnak, Debrecen
felfüggesztett polgármesterének ügyé-
ről. A cikk idézte Vásáry Istvánnak
következő szavait:

— Érdekes, hogy Keresztes-Fischer
Ferencel beszéltem március 28-án és
ő a legnagyobb jóhiszeműséggel úgy
tüntette fel, mint akinek erről a poli-
tikai háttérrel tudomása nem volt.
Megtévesztették. Ha tudta volna, hogy
a kulcsak mögött éharcosok mozog-
nak, egészen másként cselekedett vol-
na. Keresztes-Fischer azt mondta:—
Ugy látszik, az életem egyik legna-
gyobb csalódása.

Keresztes-Fischer Ferenc volt bel-
firt a „Magyarság” szerkesztőségének.
A levélben elmondta, hogy Vásáry Ist-
ván felkereste őt március 28-án azzal,
hogy mint magánember, informálni kí-
vánja fegyelmi ügyéről.

— Azt válaszoltam — így szö-
lt a volt belügyminiszter levele —, hogy a
fegyelmi eljárás elrendelése kizáró-
lag a felügyeleti vizsgálat ténymegál-
lapítása alapján történt, ott semmi poli-
tikai célzat, vagy mellékszempont
nem érvényesült. Ami pedig a felügye-
leti vizsgálatot végzett nagyszámú
miniszteri tisztviselő állítólagos elfo-
gultságát illeti, teljességgel lehetetlen-
nek és elképzelhetetlennek tartom,
hogy ezek a tisztviselők, akiknek kor-
rekségét és kötelességtudását ismer-
em, akiknek az ügyben semmiféle ér-
dekeltsége nincsen, — helyi intrikák
eszközéül adták volna oda magukat.
Végül kifejeztem azt a meggyőződése-

met, hogy az ügyben illetékes fegyelmi
hatóságok egyedül az igazságot fogják
keresni és megállapítani. Ezeket mon-
ügyére vonatkozóan és semmi egye-
bet.

Vásáry Istvánnak a fegyemi vizsgá-
latra és annak háttérére vonatkozó ki-
jelentései s Keresztes-Fischer Ferenc
ezt követő cáfolata érthető feltűnést
keltettek nemcsak Debrecenben, hanem

országszerte is. Értesülésünk szerint
Vásáry István sérelmesnek tartotta
magára nézve Keresztes-Fischer Fe-
renc cáfoló nyilatkozatát és ezért a
volt belügyminisztert Mikszáth Kál-
mán és Szudy Elemér útján provo-
káltatta.

Dr. Vásáry István polgármester ki-
jelentette, hogy ebben az ügyben nem
kíván nyilatkozni.

50.000 darab kétpengős érmet veret az állam a Pázmány- egyetem jubileumára

Budapest, május 7. A Ház mai ülé-
sét egyenyed 5 előtt néhány perccel
nyitotta meg Sztranyavszky Sándor
elnök. A Ház megkezdte a Pázmány
Péter Tudományegyetem felállításá-
nak 300 éves jubileumáról szóló tör-
vényjavaslat tárgyalását.

Kelemen Kornél előadói beszédé-
ben rámutatott arra, hogy az állam
a jubileum alkalmából a Pázmány Pé-
ter egyetemnek ajándékozta a csillag-
vizsgálót és a földrendéstan intézetet,
több telket, részben diákjóléti célokra,
a fővárossal együtt fürdőbeteg pavil-
lont épít, azonkívül 50 ezer drb. 2
pengős emlékérem pénzt veret.

Petrovác Gyula örömmel üdvözölte
a törvényjavaslatot s elismeréssel
szólt az egyetem nevelő és tudomá-
nyos munkájáról, valamint nemes ha-
gyományairól.

Kornis Gyula beszédében részlete-
sen foglalkozott az egyetem 300 éves

történetével és lelkes szavakkal méltá-
tatta az alapító Pázmány Péter hit-
szónoki és kulturális tevékenységét.
Az egyetem eredete tényleg katho-
likus, de ezt a kérdést nem szabad
ebben az ünneplés pillanatában oda-
dobni felekezeti érdeklődés prédájául.
A javaslatot elfogadják.

Kéthly Anna szintén elfogadta a ja-
vaslatot, a numerus clausus eltörlését
követelte és hangoztatta, hogy az
egyetemi képesítés és diploma meg-
szerzése nem lehet jogcím az állami
alkalmazásra.

Miután több szónok nem volt, az
elnök a vitát bezárta. Hómann minisz-
ter szólalt fel ezután.

Kelemen Kornél előadó válasza
után a Ház egyhangulag úgy általá-
nosságban, mint részleteiben elfogadta
a törvényjavaslatot s áttért a közok-
tatásügyi igazgatás átszervezéséről
szóló törvényjavaslat tárgyalására,
amit Szinyeyi Merse Jenő előadó
ismertetett részletesen.

Kéthly Anna több kifogást hozott fel
a mai középfokú közoktatás ellen. A
javaslatot nem fogadta el.

Korniss Gyula elnök napirendi in-
dítványainak elfogadása után az ülés
8 órakor véget ért.

Pál-uccai fiuk

Molnár Ferenc
MEGHATÓ REGÉNYÉT MIN-
DENKI OLVASTA ÉS MOST
MINDENKI MEGNÉZI!

A kis Nemecek
MEGHATÓ TÖRTENÉTÉT
HIHETETLEN HÜSÉGGEL
ELEVENITETTEK MEG.

A pesti Pál-ucca,
A GRUND, AZ ISKOLA, A
FÜVÉSZKERT, NEMECSEK
BÁCSI SZABÓ BOLTJA
MIND-MIND OLYAN MEG-
LEPŐ GONDOSSÁGGAL
VANNAK A FILMEN, MINT-
HA A FILM PESTEN KÉ-
SZÜLT VOLNA. IGAZ,
HOGY A LEGNAGYOBB
AMERIKAI RENDEZŐ.

Frank Borrage
RENDEZTE EZT A FILMET
S A NAGYSZABÁSÚ ÉPÍT-
KEZÉSEKEN ÉS JELENETE-
KEN FELÜL — EGY VAN
EBBEN A FILMBEN: SZIV.

**Boka, Geréb, Csóna-
nakos, Acs Feri és
a kis Nemecek**
GYÖNYÖRŰ TÖRTENÉTÉT
HOLNAP MUTATJA BE A
VIGSZINHÁZ AKIK RÉGEN
VÁRJÁK EZT A FILMET —
AZOKNAK ÉRDEMES VOLT
V A R A K O Z N I O K, M E R T
S Z E B B, K Ö L T Ö I B B, S Z I V -
H E Z S Z Ó L Ó B B F I L M A L K O -
T Á S M E G K E V É S V O L T
O L Y A N, M I N T A

Pál-uccai fiuk

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál
a hó 7-én, kedden, a következő be-
jelentések történtek:

Születések: Sáfrány Sándor kömü-
ves s., fiu Zoltán; Bujdosó Sándor la-
katos, fiu János; Lázár Gyula cipész,
fiu Gyula; Jarucsik István fm., leány
Borbála; Gáti Tóth János hentes, le-
ány Ilona; Greba János közsörüs
(iker), leány Ilona és Irén; Gulyás
György fm., fiu Sándor; Szabó István
vill. kalauz, leány Viola; Erdélyi Pál
cipész, fiu Zoltán; Varga István bérlő,
fiu István; Rimda Lajos fm., leány
Ibolya; Abai Mihály napsz., fiu Lajos;
Szekeres Sándor máv. asztalos, fiu
Ferenc; Dobos Sándor lovász, leány
Irén; Dede Lajos napszámos, leány
Margit.

Határozások: Özv. Medgyaszai Já-
nosné g. kath., 72 éves, Kender u. 19.
Özv. Csizsár Józsefné ref., 75 éves,
Toldi u. 17. Varga Mihály ref., 16 hó-
napos, Bellegelő 57. Harangi István-
né ref., 66 éves, Bellegelő 5-31.
Özv. Szele Imréné ref., 60 éves, Nyil
u. 83. Abrahám Manó izr. 14 éves,
Pereces u. 19.

**A LEGJOBB HIRDETESI
ORGANUM A DEBRECENI
A FÜGGETLEN UJSÁG**

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN éterde. Piac u. 70.

Anyák-napi előadó-est

Az Anyák Napja nagyszabású ünnepeinek sorozatát este 8 órakor a Vármegyeháza dísztermében lezajló előadó-est zárja be.

Az Anyák Napja most is Debrecen társadalmának nagy ünnepe lesz, amelyen gyermekek és felnőttek egyaránt meleg szívvvel áldoznak az édesanyjai eszménynek.

Nagy sikere van az ifjúsági székfűjelvényeknek és a KIE tagjai által kézzel festett alkalmi levelezőlapoknak is.

A hőmérséklet tovább emelkedik

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Középeurópa időjárási viszonyai változatlanok. Északkeurópán átvonuló esőterület legfeljebb némi felhősödést és a déli légáramlás megélénkülését okozza. Hazánkban derült és száraz az idő, a hőmérséklet emelkedése tovább folytatódik. A fagy kedd reggelre a talajmenti rétegekben is megszűnt. A legalacsonyabb értékek 3 és 13, a legmagasabbak 20—25 fok között ingadoztak.

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 3,0, a talajmentén 0,9, 6 órakor a hőmérséklet 19,6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764,4 mm. erősen súlyos irányzattal.

Prognózis: *Élénkebb déli szél, a hőmérséklet tovább emelkedik, némi gyengébb felhősödésen kívül más változásra egyelőre nincs kilátás.*

HIRDETÉNY

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 37400—1926. IX. 2. és az 58400—1935. F. m. körendeletekben foglaltak folytán meghallgatott szakértők véleményére figyelemmel értesítem a város közönségét, hogy 1894.XII. t.-c. 54. §-a alapján a folyó évben rajzó cserebogaraknak a 195—1931. bkgy. s. zalatt elfogadott szabályrendelet szerinti érdekeltségi hozzájárulás alapján történő hatósági irtását a magán és közterületekre elrendeltem.

Figyelemztetem az érdekelteket, hogy a fent hivatkozott törvényes rendelkezések, valamint az 1884.XII. t.-c. 50. §-a alapján a cserebogár és pajorjának irtása kötelező.

Az irtás végrehajtását a hatóság ellenőrizni fogja és a mulasztókkal szemben az 1884.XII. t.-c. 95. §-ának k) pontja alapján a kihágási eljárás lefolytatására kívül a cserebogárirtás végrehajtását a mulasztók költségére és veszélyére hatósági úton fogja végrehajtani.

Közlöm az érdekeltekkel azt is, hogy az összes gyűjtött cserebogarakat a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20.) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, kijelölt beváltóhelyeken, súly szerint, esetenként megállapítandó árértékű beváltják.

Debrecen, 1935. április hó 29-én.

H. polgármester.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Uzsoráért elítéltek egy 82 esztendőös öregasszonyt

Görbehátú, fonnyadtarcú öregasszony állott kedden a debreceni törvényszék előtt. Szilágyi Sándornénak hívják, 82 esztendőös és az ügyészség uzsorával vádolta.

A magaskorú bakonszegi öregasszony nyolc esztendőn keresztül adott kisebb-nagyobb kölcsönöket a falu lakosainak, azonban a kölcsönökért 25—30 százalékos kamatot követelt. A keddi tárgyaláson Szilágyi Sándorné, aki már beszélni is alig tud, tagadta a vádat. Azt fangoztata, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem magas ka-

matra adta a kölcsönöket. A kamatot mindig azok ajánlották fel, akik kölcsönkérték tőle. Előadta azt is, hogy sokszor még az adósok által felajánlott kamatot sem kapta vissza.

A bíróság több tanút hallgatta ki az ügyben, s miután bizonyítva látta a vádat, bűnösnek mondta ki nyolc rendbeli uzsora vétségében Szilágyi Sándornét és száz pengő pénzbírsággal sújtotta.

Az öregasszony és az ügyész is megnyugodott az ítéletben, a büntetés tehát jogerőssé vált.

Nem zárult le a csökmői arzenmérgezések ügye

Ujabb névtelen feljelentés szerint 1919-ben arzénrel megmérgezték egy jómódú csökmői gazdát

Úgy látszik, a csökmői arzenmérgezések ügye a debreceni törvényszék ítéletével még nem zárult le egészen.

A csökmői csendőrséghez ugyanis újabb névtelen feljelentés érkezett, amely arról számol be, hogy a község egyik jómódú gazdálkodóját, Mezei Józsefet még 1919-ben meggyilkolták.

A feljelentés szerint Mezeit arzénrel gyilkolták meg. A csendőrség a bejelentés ügyében természetesen azonnal megindította a nyomozást, egyben pedig értesítette a debreceni ügyészséget. Debrecenből még a hét folyamán kiszáll a helyszínre Preineszberger Jenő

vizsgálóbíró a törvényszéki orvosszakértő kíséretében és exhumáltatni fogják a holttestet. A hullarészeket felküldik a budapesti vegyvizsgáló intézetbe és annak megállapítása dönti el, hogy valóban arzén gyilkolta-e meg a tizenhat esztendővel ezelőtt meghalt csökmői gazdát.

A névtelen feljelentő egyébként leleltében megnevezi a gyilkos személyét is egy csökmői asszony személyében.

A csendőrség most ebben az irányban folytatja a nyomozást és nem lehetetlen, hogy közelebb feljúljunk a csökmői borzalmak.

Raffay püspök éles beszédet mondott a családvédelemről

Budapest, május 7. A Magyarországi Evangélikus Lelkészek Egyesülete ma nyitotta meg tavaszi értekezletét. Ezt megelőzően a Deák téri templomban istentisztelet volt, amelyen résztvettek az ország minden részéből. A lelkeskonferencia első előadását

Raffay püspök tartotta a családvédelem kérdéséről.

Kifejtette, hogy a családi élet tisztasága, a házastársak kötelességének átélése és erkölcsi komolysága a türethetlenség hanyatlott. Gazdasági okokon kívül mélyebb okok is meg kell látnunk, így a korszellem az, amely az özönvíz hullámaival árasztotta el a családi életet. Elvezethajhászás, önzés, belátástalanság garázdálkodik a családi életben és a közéletben is. Ezután a következőket mondotta:

— A ómai katolikus egyház kánonjogának érvényesülése

a családok keretén belül egyenesen végreessé vált.

Ha egy egyház, az állam érhetetlen elnézése mellett, más egyház által megkötött házasságot ágyasságnak nevezhet, akkor senkinek sincs joga sópánkodni azon, hogy a családi élet tisztessége, komolysága napról-napra fog. Csoda, hogy csak annyire romlott meg!

— Meg kell tehát változnia nemcsak az egyesek, hanem a társadalom és a politika lelkének is.

Szigoruan kell érvényesíteni az állam törvényeit,

mert ezek erejét éppen az adja, hogy a törvény mindenkiel szemben egyformán kötelező, minden család a tör-

vény védelme alatt áll és ezért elsősorban az államnak kell a családok nyugalmát biztosítani.

Éles szavakkal ostromozta ezután a püspök azt is, hogy előkelő helyekre olyan embereket állítsanak, akik életük rossz példájávalrontják a közérkölcseket. Hangsúlyozta, hogy

az iljúsággal, gyermekeinkkel, nagyobb mértékben kell foglalkozni,

mint ahogy eddig történt. Az evangélikus egyház ebben az irányban mindent megtesz. Befejezésül vitázott azokkal, akik kifogásolják az Actio Evangelica kezdeményezését.

Az értekezlet következő előadását

„Az egyház és a hitvallás” címmel Kapy Béla dr. dunántúli püspök tartotta. Előadása elején a hitvallásról, mint az egyház szellemi lényegéről beszélt.

— Azt is mondhatja valaki, — mondotta a püspök — hogy a hitvallás járom a hívek nyakán, amely nem egyeztethető össze az evangélikus egyház türelmével. De bármelyik asztaltársaságnak joga van megszabni, hogy kit tőr meg tagjai között, akár melyik egyesület megteheti ugyanezt, csak éppen az egyház ne mondhatná ki, kiket tart hivatottaknak az egyház szolgálatára?

Kapy Béla beszéde után H. Gaudy László dr. egyházkerületi hitoktatási szakfelügyelő az igehirdetés mai irányairól beszélt.

A FUGGETLEN UJSAG
hirdetési mindig eredményesek!

Szerdán:
2 1/2 órás műsor! „EJFÉLI CLUB”, izgalmas detektívdráma George Raft főszereplésével. — Megelőzi: „Székhámos kisasszony”, Dolly Haas vígjátéklágere. — Előadások: 6, fél 9 órakor.

Telefon a Téglavetőben

Dr. Lengyel Zoltán főorvos, aki állandóan foglalkozik szociális problémákkal, most előterjesztést tett a város vezetőségének, hogy a Téglavetőbe, ahol most már mintegy 5000 lakos van, vezesse be a telefont. O már elintézte a postaigazgatóságával, hogy a 340 pengő bevezetési költség helyett 160 pengőért bevezeti a telefont. A téglavetőbeliek hajlandók ennek a költségnek felét, 80 pengőt megfizetni és ezért azt kéri, hogy a másik 80 pengőt fizesse meg a város. A polgármester az előkészítő szervek javaslatára alapján kijelentette, hogy hajlandó a 80 pengő költséget viselni, azonban úgy, hogy a telefonhoz a városnak semmi köze nincs és nem is lesz és sem annak elhelyezése, sem fentartása kérdésében semmiféle további kötelezettséget nem vállal.

A szőlőbirtokosok jelentsek be a fagykárt

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hogy amennyiben a napokban pusztított fagy szőlőkben kárt tett volna, úgy bejelentésüket a vonatkozó előírások értelmében okvetlenül tegyék meg.

A bejelentésre vonatkozólag a földadóról szóló Hivatalos Összeállítás 38. §-ának 1. és 2. bekezdése ugyanis alábbiakat mondja:

Az elemi károk eseteit a községi rendszerint írásban kell bejelenteni, ha azonban a bejelentés csak szóbelileg történt, azt a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) díjtalanul jegyzőkönyvbe kell foglalnia. Az írásbeli bejelentést, vagy a szóbeli bejelentésről felvett jegyzőkönyvet a községi előjáróság (városi adóhivatal) a beérkezés napján köteles beiktatni.

Az adózók bejelentésüket e végre megbízott két képviselőjük által közösen tehetik meg, azok a birtokosok azonban, akik birtokának összes kataszteri tiszta jövedelme 1000 pengőt (862 korona) meghalad, külön írásbeli bejelentést kötelesek tenni.

A hivatkozott rendelkezések azt mondják, hogy a károsított számított 8 nap alatt kell a kárt bejelenteni.

A bejelentések tekintetében különben a községi előjáróságok, illetve városi adóhivatalok kötelesek a felvilágosításokat megadni.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független

Ujság apróhirdetése útján ta-

lálja meg.

A rendőri
gálatot és
a rovanco
nál is.
Hodoba
mondta, h
nyolckor
Géza öngy
delte a ro
csolást be
tívat nem
gálat befej
konkrét er
jékoztatni
A misko

Építőmesterek és építetők

Kitűnő minőségű, új égetésű
nagy és kisméretű

FALITÉGLA

vas-, padlás és kubiktéglá

az
ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR
téglagyárban

(volt Vulkán téglagyár) igen jutányos áron megrendelhető
Telefon: 22-32, 19-70, 14-01 számok.

Egész Miskolcot izgalomban tartja Rakitay vízmű-pénztáros öngyilkossága

Az öngyilkosság után nyomban elrendelték a rovincsolást

Miskolc, május 7. A napokban hirdettetett ítéletet a törvényszék az Apollo-mozi panamájának az ügyében, tegnap hirdettetett ítéletet a zálogházi panamaperben s egyben újabb panamaper tárgyalása kezdődött: a városi házi panamaperé. Ebben a perben a városháza szociálpolitikai ügyosztályában, a Stefániánál és a városi házi munkanélküli lakbérsegély kiosztása körül, a szegény gyermekek tejreggelije körül elkövetett visszaélésekről van szó.

A vádlott: a már ötévi fegyházra ítélt Plank Miklós volt városi főjegyző.

A tegnap kezdődött tárgyalás ma napján délelőtt Hódobay polgármestert hallgatta ki a törvényszék, aki Plank működéséről, a szociálpolitikai ügyosztály feladatairól és szervezetről vallott. A többi tanu — legnagyobb részét városi tisztviselő — elmondta, hogy olyan inségesek is kaptak pénzt, akik nem voltak jelen. Az elnök ezután a tárgyalás folytatását délután 5 órára halasztotta.

A városházán egyébként újabb panamaugy vizsgálatát készítik elő.

Az ügy: a HONSZ ügykezelésével kapcsolatos. Vádlottja: Rimóczy József, városi tanácsnok.

Közben újabb tragédia történt. Rakitay Géza, a városi vízművek 36 éves pénztárosa, akit igen szorgalmas tisztviselőnek ismertek, a Győri-kapu 88. számú házában levő lakásán

ma reggel a szájába lőtt és rögtön meghalt.

Teljes erővel megkezdtek a városi vízművek pénztáránál a rovincsolást, amelynek megállapításáról eddig semmi sem szivárgott ki.

Rakitay ismerősei értetlenül állnak az öngyilkossággal szemben. Rakitayné tanítónő, így a férj és feleség is keresett, gyermekük nincs, szerényen éltek.

A rendőri bizottság megállapította, hogy a tragikus véget ért Rakitay Géza, mielőtt az öngyilkosságot elkövette volna,

marhahúlyagot húzott a fejére, hogy a Frommer-pisztoly csövével ne lássa. Egyetlen lövéssel végzett magával.

A rendőri bizottság folytatja a vizsgálatot és megszakítás nélkül folyik a rovincsolás a Vízművek pénztáránál is.

Hódobay Sándor polgármester elmondta, hogy ma reggel negyednyolckor jelentették neki Rakitay Géza öngyilkosságát. Azonnal elrendelte a rovincsolást. Amíg a rovincsolást be nem fejezik, semmi pozitív nem mondhat, azonban a vizsgálat befejezése után, amennyiben az konkrét eredményeket produkál, tájékoztatni fogja a nyilvánosságot.

A miskolci villanytelep, mint a vá-

rosházán beszéltek, telefonon felszólította a városi vízművek igazgatóját, hogy

miért nem rizeti be az esedékes villanyzámlát, amely 4000 pengőre rug.

Erre Pazár igazgató azt a választ adta, hogy neki a villanyzámla befizetéséről szaldirozott számlája van.

Ennek a telefonbeszélgetésnek nyomán Rakitay Gézát magához kérte

az igazgató s Rakitay még kihallgatás előtt végzett magával.

Eddig 6000 pengő hiányt állapítottak meg

Miskolc, május 7. Rakitay Géza, a miskolci városi vízművek pénztárosának öngyilkossága város-szerte nagy megdöbbenést keltett, mert a pénztáros a vízművek egyik legkitűnőbb tisztviselője volt, a legjobb anyagi viszonyok között élt. Tegnap délelőtt

a villanytelepről áttelefonáltak a városházára, hogy miért nem fizették be a vízművek a februári villanyfogyasztásnak ellenértékét, 4900 pengőt.

Feliczy Sándor számvéve erre átment Pazár Istvánhoz, a vízművek igazgatójához. A vízműveknél kiküldött a szabályszerű aktát, amely szerint az összeget befizették. Ez-

után a számvéveség rovincsolást rendelt el, amikor azonban a rovincsoláshoz hozzákezdtek, Rakitay már agyonlőtte magát. Délelőtt és délután folytatták a rovincsolást, melynek eredményeképpen

eddig mintegy hatezer pengő hiányt fedeztek fel a vízműveknél. A polgármester felfüggesztette állásától Lengyel Árpádot, a vízművek főkönyvelőjét,

mert az ő kötelessége lett volna el lenőrizni a pénztárost.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetése mindig eredményesek!

Velencében megegyeztek a dunai egyezménytervezetben

Olaszország támogatja Magyarországot a revíziós törekvésekben

Velence, május 7. A velencei értekezletről kiszivárgott hírek szerint szándékosan, hogy a magyar fegyverkezés kérdésének ideiglenes elhalasztása következtében

nem szenved halasztást a magyar revíziós kívánságok teljesítése.

A Velencében tárgyalásra kerülő kérdéseket olyan formulában egyesítik, amelyben egyidejűleg szó van Olaszországnak, Magyarországnak és Ausztriának a benemavatkozási szerződések tekintetében elfoglalt egyöntetű álláspontjáról és a Magyarországnak megadandó egyenjogúság elvi helyesléséről.

London, május 7. A legtöbb angol lap a Reuter-iroda távirata nyomán közli a magyar, osztrák és olasz külügyminiszterek tanácskozásairól kiadott közleményt.

A Times hozzátézi, hogy a megbízottak megvizsgálták és jóváhagyták azt a munkát, amelyet a szakértők a Dunavölgye megszervezése és Ausztria, valamint Magyarország jövőendő helyzete tekintetében végeztek.

A Daily Express a British United Press velencei táviratát idézi, amely szerint Magyarország, Ausztria és Olaszország képviselői elvileg megegyeztek ama lépések tekintetében, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a három hatalom szilárd arcú alkosszon.

Olaszország támogatja Magyarországnak azt a követelését, hogy haderejét növelhesse és erkölcsi támogatást nyújt a határok módosítására vonatkozó magyar követelésnek.

A Daily Mail jelenti Velencéből: A háromhatalmi értekezletnek legkimagaslóbb eredménye az, hogy olasz és osztrák részről elhárították az összes akadályokat, amelyek meggátolhatták volna Magyarországnak a dunai érte-

kezleten való részvételét.

A lap idézi a British United Press táviratát, amely szerint Olaszország támogatja Magyarországnak azt a követelését, hogy haderejét növelhesse.

A Daily Telegraph szerint Suvich olasz külügyi államtitkár kijelentette, hogy

a három külügyminiszter megegyezett a dunai egyezményter-

vezet tekintetében s remélik, hogy a szöveget a római értekezlet elő terjeszthetik.

A tervezetet igyekeztek valamennyi érintett ország — Jugoszlávia, Románia, Csehország és Németország — érdekeivel összhangba tartani és diplomáciai úton folytatják tanácskozásait a többi érdekelt hatalommal.

Laval csütörtökön indul Lengyelország megnyerésére

Páris, május 7. Csütörtökön indul Laval külügyminiszter többször elhalasztott varsói és moszkvai útjára. Ebből az alkalomból

ma meglátogatta betegyánál Flandin miniszterelnököt

és hosszasan tanácskozott vele, majd a minisztertanácsra sietett, amely ma délelőtt összeült és minisztertanácsát tájékoztatta varsói és moszkvai látogatása kilátásairól. Mértékadó politikai körökben

tartózkodóan viselkednek Lengyelország irányában,

noha tagadhatatlan a lengyel-francia viszony javulása a Népszövetség tanácsának legutóbbi ülésének óta. Illetékes tényező úgy nyilatkozott hogy

Laval igyekezni fog Lengyelországot Franciaország oldalára vonni,

ámbar a tragikus végű Barthou külügyminiszter annakidején hasztalanul fáradozott ezen, mikor Varsóba ellátogatott. Ennek ellenére most bizakodnak a terv sikerében és úgy ítélik meg a nemzetközi helyzetet,

hogy a legutóbbi időben

Franciaország szempontjából szembejövő a javulás,

ami nem utolsó sorban Mussolininak köszönhető, aki mindenképpen azon van, hogy Lengyelországot megnyerje a közép-európai biztonsági rendszernek.

Az nyilvánvaló, hogy Laval varsói látogatása nem fogja maga után vonni azonnal Lengyelország csatlakozását a francia-orosz kölcsönös segélynyújtási paktumhoz, mégis remélik, hogy a varsói kormány nem fogja magát kirekeszteni egy európai általános légvédelmi szervezetből, amely egyre közelebb jut a megvalósuláshoz.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tökéletes egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért ha nálunk adja fel.

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN étterme, Piac u. 70.

Anyák-napi előadó-est

Az Anyák Napja nagyszabású ünnepeinek sorozatát este 8 órakor a Vármegyeháza dísztermében lezajló előadó-est zárja be.

Az Anyák Napja most is Debrecen társadalmának nagy ünnepe lesz, amelyen gyermekek és felnőttek egyaránt meleg szívvel áldoznak az édesanyai eszménynek.

Nagy sikere van az izléses székfjelvényeknek és a KIE tagjai által kézzel festett alkalmi levelezőlapoknak is.

A hőmérséklet tovább emelkedik

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Középeurópa időjárási viszonyai változatlanok. Északkeletre átvonuló esőterület legfeljebb némi felhősödést és a déli légáramlás megelénkületét okozza. Hazánkban derült és száraz az idő, a hőmérséklet emelkedése tovább folytatódik. A fagy kedd reggelre a talajmenti rétegekben is megszűnt. A legalacsonyabb értékek 3 és 13, a legmagasabbak 20—25 fok között ingadoztak.

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 3,0, a talajmentén 0,9, 6 órakor a hőmérséklet 19,6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764,4 mm. erősen súlydó irányzattal.

Prognózis: *Élénkebb déli szél, a hőmérséklet tovább emelkedik, némi gyengébb felhősödésen kívül más változásra egyelőre nincs kilátás.*

HIRDETMEY

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 37400—1926. IX. 2. és az 58400—1935. F. m. körrendeletekben foglaltak folytán meghallgatott szakértők véleményére figyelemmel értesítem a város közönségét, hogy 1894. XII. t. c. 54. §-a alapján a folyó évből rajzolt cserebogárraknak a 195—1931. rkgy. sz. alatti elfogadott szabályrendelet szerinti érdekeltségi hozzájárulás alapján történő hatósági írtását a magán és közterületekre elrendeltem.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a fent hivatkozott törvényes rendelkezések, valamint az 1884. XII. t. c. 50. §-a alapján a cserebogár és pajorrának írtása kötelező.

Az írtás végrehajtását a hatóság ellenőrizni fogja és a mulasztókkal szemben az 1884. XII. t. c. 95. §-ának k) pontja alapján a kihágási eljárás lefolytatásán kívül a cserebogárirítás végrehajtását a mulasztók költségére és veszélyére hatósági úton fogja végrehajtani.

Közlöm az érdekeltekkel azt is, hogy az összes gyűjtött cserebogárrak a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20.) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, kijelölt beváltóhelyeken, súly szerint, esetenként megállapítandó árértékváltást. Debrecen, 1935. április hó 29-én.

H. polgármester.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Uzsoráért elítéltek egy 82 esztendőös öregasszonyt

Görbehátú, fonnyadtarcú öregasszony állott kedden a debreceni törvényszék előtt. Szilágyi Sándornénak hívják, 82 esztendőös és az ügyészség uzsorával vádolta.

A magaskorú bakonszegi öregasszony nyolc esztendőn keresztül adott kisebb-nagyobb kölcsönöket a falu lakosainak, azonban a kölcsönököért 25—30 százalékos kamatot követelt. A keddi tárgyaláson Szilágyi Sándorné, aki már beszélni is alig tud, tagadta a vádat. Azt fangoztata, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem magas ka-

matra adta a kölcsönöket. A kamatot mindig azok ajánlották fel, akik kölcsönkértek tőle. Előadta azt is, hogy sokszor még az adósok által felajánlott kamatot sem kapta vissza.

A bíróság több tanút hallgatott ki az ügyben, s miután bizonyítva látta a vádat, bűnösnek mondta ki nyolc rendbeli uzsora vétségében Szilágyi Sándornét és száz pengő pénzbírsággal sújtotta.

Az öregasszony és az ügyész is megnyugodott az ítéletben, a büntetés tehát jogerőssé vált.

Nem zárult le a csökmői arzenmérgezések ügye

Ujabb névtelen feljelentés szerint
1919-ben arzénrel megmérgezték
egy jómódú csökmői gazdát

Úgy látszik, a csökmői arzenmérgezések ügye a debreceni törvényszék ítéletével még nem zárult le egészen.

A csökmői csendőrséghez ugyanis újabb névtelen feljelentés érkezett, amely arról számol be, hogy a község egyik jómódú gazdálkodóját, Mezei Józsefet még 1919-ben meggyilkolták.

A feljelentés szerint Mezeit arzénrel gyilkolták meg. A csendőrség a bejelentés ügyében természetesen azonnal megindította a nyomozást, egyben pedig értesítette a debreceni ügyészséget. Debrecenből még a hét folyamán kiszáll a helyszínre Preineszberger Jenő

vizsgálóbíró a törvényszéki orvosszakértő kíséretében és exhumáltatni fogják a holttestet. A hullarészeket felküldik a budapesti vegyvizsgáló intézetbe és annak megállapítása dönti el, hogy valóban arzén gyilkolta-e meg a tizenhat esztendővel ezelőtt meghalt csökmői gazdát.

A névtelen feljelentő egyébként levelében megnevezi a gyilkos személyét is egy csökmői asszony személyében.

A csendőrség most ebben az irányban folytatja a nyomozást és nem lehetetlen, hogy közelesem feljújulnak a csökmői borzalmak.

Raffay püspök éles beszédet mondott a családvédelemről

Budapest, május 7. A Magyarországi Evangélikus Lelkészek Egyesülete ma nyitotta meg tavaszi értekezletét. Ezt megelőzően a Deák téri templomban istentisztelet volt, amelyen résztvettek az ország minden részéből. A lelkeskonferencia első előadása

Raffay püspök tartotta a családvédelem kérdéséről.

Kifejtette, hogy a családi élet tisztasága, a házasiársak kötelességének átélése és erkölcsi komolysága a türethetlenségig hanyatlott. Gazdasági okokon kívül mélyebb okokat is meg kell látnunk, így a korszellem az, amely az özőnvi hullámaival árasztotta el a családi életet. Elvezethajászás, önzés, belátástalanság garázdálkodik a családi életben és a közéletben is. Ezután a következőket mondotta:

— A ómai katolikus egyház kánonjogának évenyesülése

a családok keretén belül egyes nesen végtelenségig vált.

Ha egy egyház, az állam érthetetlen elnézése mellett, más egyház által megköthött házasságot ágyasságnak nevezhet, akkor senkinek sincs joga sópánkodni azon, hogy a családi élet tisztessége, komolysága napról-napra fog. Csoda, hogy csak ennyire romlott meg!

— Meg kell tehát változnia nemcsak az egyesek, hanem a társadalom és a politika lelkének is.

Szigoruan kell érvényesíteni az állam törvényeit,

mert ezek erejét éppen az adja, hogy a törvény mindenkiel szemben egyformán kötelező, minden család a tör-

vény védelme alatt áll és ezért első sorban az államnak kell a családok nyugalmát biztosítani.

Éles szavakkal ostromozta eztán a püspök azt is, hogy előkelő helyekre olyan embereket állítsanak, akik életük rossz példájával rontják a köz-erkölcsöket. Hangsúlyozta, hogy

az ifjúsággal, gyermekeinkkel, nagyobb mértékben kell foglalkozni,

mint ahogy eddig történt. Az evangélikus egyház ebben az irányban mindent megtesz. Befejezéstül vitázott azokkal, akik kifogásolják az Actio Evangelica kezdeményezését.

Az értekezlet következő előadása

„Az egyház és a hitvallás”

címmel Kapy Béla dr. dunántúli püspök tartotta. Előadása elején a hitvallásról, mint az egyház szellemi lényegéről beszélt.

— Azt is mondhatja valaki, — mondotta a püspök — hogy a hitvallás járom a hívek nyakán, amely nem egyeztethető össze az evangélikus egyház türelmével. De bármelyik asztaltársaságnak joga van megszabni, hogy kit tőr meg tagjai között, akármelyik egyesület megteheti ugyanezt, csak éppen az egyház ne mondhatná ki, kiket tart hivatottaknak az egyház szolgálására?

Kapy Béla beszéde után H. Gaudy László dr. egyházkerületi hitoktatási szakfelügyelő az ígéhirdetés mai irányairól beszélt.

A FUGGETLEN UJSAG
hírdetése mindig eredményesek!

Szerdán:

2 1/2 órás műsor! „ÉJFÉLI CLUB”, izgalmas detektívdráma George Raft főszereplésével. — Megelőzi: „Székhámos kisasszony”, Dolly Haas vígjátéklágere. — Előadások: 6, fél 9 órakor.

Telefon a Téglavetőben

Dr. Lengyel Zoltán főorvos, aki állandóan foglalkozik szociális problémákkal, most előterjesztést tett a város vezetésének, hogy a Téglavetőbe, ahol most már mintegy 5000 lakos van, vezesse be a telefont. O már elintézte a postaigazgatóságával, hogy a 340 pengő bevezetési költség helyett 160 pengőért bevezeti a telefont. A téglavetőbeliek hajlandók ennek a költségnek felét, 80 pengőt megfizetni és ezért azt kéri, hogy a másik 80 pengőt fizesse meg a város. A polgármester az előkészítő szervek javaslatára alapján kijelentette, hogy hajlandó a 80 pengő költséget viselni, azonban úgy, hogy a telefonhoz a városnak semmi köze nincsen és nem is lesz és sem annak elhelyezése, sem fentartása kérdésében semmiféle további köteleztséget nem vállal.

A szőlőbirtokosok jelentsek be a fagykárt

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hogy amennyiben a napokban pusztított fagy szőlőkben kárt tett volna, úgy bejelentésüket a vonatkozó előírások értelmében okvetlenül tegyék meg.

A bejelentésre vonatkozólag a földadóról szóló Hivatalos Összeállítás 38. §-ának 1. és 2. bekezdése ugyanis alábbiakat mondja:

Az elemi károk eseteit a községi rendszerint írásban kell bejelenteni, ha azonban a bejelentés csak szóbelileg történt, azt a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) díjtalanul jegyzőkönyvbe kell foglalnia. Az írásbeli bejelentést, vagy a szóbeli bejelentésről felvett jegyzőkönyvet a községi előjáróság (városi adóhivatal) a beérkezés napján köteles beiktatni.

Az adózók bejelentésüket e végre megbízott két képviselőjük által közösen tehetik meg, azok a birtokosok azonban, akik birtokának összes kataszteri tiszta jövedelme 1000 pengőt (362 korona) meghalad, külön írásbeli bejelentést kötelesek tenni.

A hivatkozott rendelkezések azt mondják, hogy a káresetől számított 8 nap alatt kell a kárt bejelenteni.

A bejelentések tekintetében különben a községi előjáróságok, illetve városi adóhivatalok kötelesek a felvilágosításokat megadni.

Háztartási alkalmazottat?

keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Építőmesterek és építettők

Kitünő minőségű, új égetésű nagy és kisméretű **FALITÉGLA** vas-, padlás és kubiktégla

az **ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR** téglagyárban

(volt Vulkán téglagyár) igen jutányos áron megrendelhető
Telefon: 22-32, 19-70, 14-01 számok.

Egész Miskolcot izgalomban tartja Rakitay vízmű-pénztáros öngyilkossága

Az öngyilkosság után nyomban elrendelték a rovincsolást

Miskolc, május 7. A napokban hirdették ítéletet a törvényszék az Apollo-mozi panamájának az ügyében, tegnap hirdették ítéletet a zálogházi panamaperben s egyben újabb panamaper tárgyalása kezdődött: a városi házi panamaperé. Ebben a perben a városháza szociálpolitikai ügyosztályában, a Stefániánál és a városi házi munkanélküli lakbérsegély kiosztása körül, a szegény gyermekek tejreggelije körül elkövetett visszaélésekről van szó.

A vádlott: a már ötévi fegyházra ítélt Plank Miklós volt városi főjegyző.

A tegnap kezdődött tárgyalás ma napján délelőtt Hódobay polgármestert hallgatta ki a törvényszék, aki Plank működéséről, a szociálpolitikai ügyosztály feladatairól és szervezetéről vallott. A többi tanu — legnagyobb részét városi tisztviselő — elmondta, hogy olyan inszések is kaptak pénzt, akik nem voltak jelen. Az elnök ezután a tárgyalás folytatását délután 5 órára halasztotta.

A városházán egyébként újabb panamaugy vizsgálatát készítik elő.
Az ügy: a HON Sz ügykezelésével kapcsolatos. Vádlottja: Rimóczy József, városi tanácsnok.

Közben újabb tragédia történt. Rakitay Géza, a városi vízművek 36 éves pénztárosa, akit igen szorgalmas tisztviselőnek ismertek, a Győri-kapu 88. számú házában levő lakásán

ma reggel a szájába lőtt és rögtön meghalt.

Teljes erővel megkezdték a városi vízművek pénztáránál a rovincsolást, amelynek megállapításairól eddig semmi sem szivárgott ki.

Rakitay ismerősei értetlenül állnak az öngyilkossággal szemben. Rakitayné tanítónő, így a férj és feleség is keresett, gyermekük nincs, szerényen éltek.

A rendőri bizottság megállapította, hogy a tragikus véget ért Rakitay Géza, mielőtt az öngyilkosságot elkövette volna,

marhahólyagot húzott a fejére, hogy a Frommer-pisztoly csövével ne lássa. Egyetlen lövéssel végzett magával.

A rendőri bizottság folytatja a vizsgálatot és megszakítás nélkül folyik a rovincsolás a Vízművek pénztáránál is.

Hódobay Sándor polgármester elmondta, hogy ma reggel negyednyolckor jelentették neki Rakitay Géza öngyilkosságát. Azonnal elrendelte a rovincsolást. Amíg a rovincsolást be nem fejezik, semmi pozitív nem mondhat, azonban a vizsgálat befejezése után, amennyiben az konkrét eredményeket produkál, tájékoztatni fogja a nyilvánosságot.

A miskolci villanytelep, mint a vá-

rosházán beszél, telefonon felszólította a városi vízművek igazgatóját, hogy

miért nem rizeti be az esedékes villanyzárait, amely 4000 pengőre rug.

Erre Pazár igazgató azt a választ adta, hogy neki a villanyzámla befizetéséről szaldírozott számlája van.

Ennek a telefonbeszélgetésnek nyomán Rakitay Gézát magához kérte

az igazgató s Rakitay még kihallgatás előtt végzett magával.

Eddig 6000 pengő hiányt állapítottak meg

Miskolc, május 7. Rakitay Géza, a miskolci városi vízművek pénztárosának öngyilkossága városzerte nagy megdöbbenést keltett, mert a pénztáros a vízművek egyik legkitünőbb tisztviselője volt, a legjobb anyagi viszonyok között élt. Tegnap délelőtt

a villanytelepről áttelefonáltak a városházára, hogy miért nem fizették be a vízművek a februári villanyfogyasztásnak ellenértékét, 4900 pengőt.

Feliczy Sándor számvevő erre átment Pazár Istvánhoz, a vízművek igazgatójához. A vízműveknél kiküértették a szabályszerű aktát, amely szerint az összeget befizették. Ez-

után a számvevőség rovincsolást rendelt el, amikor azonban a rovincsoláshoz hozzákezdtek, Rakitay már agyonlőtte magát. Délelőtt és délután folytatták a rovincsolást, melynek eredményeképpen

eddig mintegy hatezer pengő hiányt fedeztek fel a vízműveknél. A polgármester felfüggesztette állásától Lengyel Árpádot, a vízművek főkönyvelőjét,

mert az ő kötelessége lett volna ellenőrizni a pénztárost.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetései mindig eredményesek!

Velencében megegyeztek a dunai egyezménytervezetben

Olaszország támogatja Magyarországot a revíziós törekvésekben

Velence, május 7. A velencei értekezletről kiszivárgott hírek szerint szagot, hogy a magyar fegyverkezés kérdésének ideiglenes elhalasztása következtetésben

nem szenved halasztást a magyar revíziós kívánságok teljesítésére.

A Velencében tárgyalásra kerülő kérdéseket olyan formulában egyesítik, amelyben egyidejűleg szó van Olaszországnak, Magyarországnak és Ausztrának a benemavatkozási szerződések tekintetében elfoglalt egyöntetű álláspontjáról és a Magyarországnak megadandó egyenjogúság elvi helyesléséről.

London, május 7. A legtöbb angol lap a Reuter-iroda távirata nyomán közli a magyar, osztrák és olasz külügyminiszterek tanácskozásairól kiadott közleményt.

A Times hozzát teszi, hogy a megbízottak megvizsgálták és jóváhagyták azt a munkát, amelyet a szakértők a Dunavölgye megszervezése és Ausztria, valamint Magyarország jövőendő helyzete tekintetében végeztek.

A Daily Express a British United Press szerint Magyarország, Ausztria és Olaszország képviselői elvileg megegyeztek ama lépések tekintetében, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a három hatalom szilárd arcú alkosszon.

Olaszország támogatja Magyarországnak azt a követelését, hogy haderejét növelhesse és erkölcsi támogatást nyújt a határok módosítására vonatkozó magyar követelésnek.

A Daily Mail jelenti Velencéből: A háromhatalmi értekezletnek legkimagaslóbb eredménye az, hogy olasz és osztrák részről elhárították az összes akadályokat, amelyek meggátolhatták volna Magyarországnak a dunai érte-

kezleten való részvételét.

A lap idézi a British United Press táviratát, amely szerint Olaszország támogatja Magyarországnak azt a követelését, hogy haderejét növelhesse.

A Daily Telegraph szerint Suvich olasz külügyi államtitkár kijelentette, hogy

a három külügyminiszter megegyezett a dunai egyezményter-

vezet tekintetében s reméli, hogy a szöveget a római értekezlet elé terjeszthetik.

A tervezetet igyekeztek valamennyi érintett ország — Jugoszlávia, Románia, Csehország és Németország — érdekeivel összhangba tartani és diplomáciai úton folytatják tanácskozásait a többi érdekelt hatalommal.

Laval csütörtökön indul Lengyelország megnyerésére

Páris, május 7. Csütörtökön indul Laval külügyminiszter többször elhalasztott varsói és moszkvai útjára. Ebből az alkalomból

ma meglátogatta betegágyánál Flandin miniszterelnököt

és hosszasan tanácskozott vele, majd a minisztertanácsra sietett, amely ma délelőtt összeült és minisztertársait tájékoztatta varsói és moszkvai látogatása kilátásairól. Mértékadó politikai körökben

tartózkodóan viselkednek Lengyelország irányában,

noha tagadhatatlan a lengyel-francia viszony javulása a Népszövetség tanácsának legutóbbi ülésének óta. Illetékes tényező úgy nyilatkozott hogy

Laval igyekezni fog Lengyelországot Franciaország oldalára vonni,

ámbar a tragikus végű Barthou külügyminiszter annakidején hasztalanul fáradozott ezen, mikor Varsóba ellátogatott. Ennek ellenére most bizakodnak a terv sikerében és úgy ítélik meg a nemzetközi helyzetet,

hogy a legutóbbi időben

Franciaország szempontjából szembetűnő a javulás,

ami nem utolsó sorban Mussolininak köszönhető, aki mindenképpen azon van, hogy Lengyelországot megnyerje a közép-európai biztonsági rendszernek.

Az nyilvánvaló, hogy Laval varsói látogatása nem fogja maga után vonni azonnal Lengyelország csatlakozását a francia-orosz kölcsönös segélynyújtási paktumhoz, mégis remélik, hogy a varsói kormány nem fogja magát kirekeszteni egy európai általános légvédelmi szervezetből, amely egyre közelebb jut a megvalósuláshoz.

HAZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tökéletes egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házáit? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál, 40 fillérért ha nálunk adja fel.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

● Mindentudó ●

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Nap”, Tolvay Imre, Piac u. 1. Piac és Hatvan u. sarok. „Muraközy”, Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc ucca sarok. „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János”, Bozók György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi út 16.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli barangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himmusz.

május 8.

Budapest I. — 6.45: Torna. Utána Hanglemezek. 10.20: Ely elfelejtett nagy emberről. (Felolvasás. 10.45: Erkély és ablakvirágok (telovásás). 11.15—11.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 12.05: Göcze Gyula és cigányzenekara (közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából). 3.30—4.40-ig Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 5.00: A Nemzeti Gyermekház keretében közvetítés a gyöngyösi gyermekjátéktérről. Beszélő Gecsó Sándorné. 5.10: Halló tánczenekar (közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 6.30: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 7.00: Dr. Herz Ottó és Róth Ferenc zongora-hegedű szonátákat játszik. 7.50: Székely Bertalan. Ybl Ervin előadása. Felolvassa szendrői Kovács Aladár. 8.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Friedl Frigyes. 9.25: A rádió külügyi negyed-órása. 9.40: Közvetítés a Valéria-kávéházából. Sári Elemér és cigányzenekara muzsikál. Közben 10.10: Hírek, időjárásjelentés. 11.00: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Len Baker jazzzenekarának műsora Weygand Tibor énekzámával.

Budapest II. — 1.20—2.20-ig Hanglemezek. 6.25—6.55-ig: Darvas Ibolya énekel zongorakísérettel. 7.05: Kuncz Aladár szerepe az erdélyi irodalomban. Jékely Zoltán előadása. 7.40—20.10-ig: Erdős Vera tárogatózik zongorakísérettel. 8.15: Lovagi szerelem. Kodolányi János elbeszélése. 8.50—9.25-ig: Hanglemezek. 9.30: Hírek. 9.30—10.30-ig Ticharik Zdenka zongorázik.

♦♦♦♦♦
Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

— Tudományos előadás a Cobden Szövetségben. A Cobden Szövetségben május 11-én, szombaton délután 6 órakor dr. Biedermann János budapesti főorvos tart tudományos előadást a Déri-múzeum dísztermében „A táplálkozás tanának modern irányairól”. Az előadást dr. Baltazár Dezső püspök megnyitja vezeti be. A várható nagy érdeklődésre tekintettel, helybiztosító műsorok a Méliuszban adatkak ki.

— A sütőszakosztály az ipartestület termében szerdán d. u. 4 órakor szakosztályi és egyezményi ülést tart.

— Ma, szerdán nagy bridge est az Ujságíró Clubban. Az Ujságíró Club vezetősége elhatározta, hogy minden szerdán nagy bridge-est rendez, melyre Debrecen város összes bridgezőit tisztelttel meghívja a vezetőség.

— Békés István előadása a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében a múlt hónapban megkezdett ismeretterjesztő előadásorozat folytatásaképpen 8-án, szerdán este fél 9 órai kezdettel a fiatalabb kereskedőgeneráció egyik köztisztviselőjében álló, kiválóan képzett tagja: Békés István, a Békés Lajos cég főnöke tart előadást „A kereskedelem és a művészet” címen. Az előadásra felhívjuk a kereskedőfőnökök és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét.

— A borbély-, férfi fodrász-, női fodrász- és kozmetikumesterek szakosztálya csütörtökön este fél 8 órai kezdettel rendkívüli szakosztályi ülést fog tartani az ipartestület tanácstermében.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 MÁJUS 8. VASÁRNAP. A város közönsége nagy ünnepélyességgel fogadta Láng Lajost, a III. kerület képviselőjelöltjét.

Ugyancsak nagy ünnepességgel fogadta a város gróf Zichy Gézát, aki a Zenede ünnepére érkezett Debrecenbe. A hangversenyen kitüntek: Simonovits Rózi, Fkeund Böske, Simonffy Irén, Mandel Irén, Tüdös Kata, Somogyi Etelka, Szántó Magda, Fejér István, Fráter Iván, Kurián Margit, Kardos István.

A debreceni Tanári Kör gyűlést tartott, amelyen értékes felszólalások hangzottak el dr. Szeremley Béla, dr. Zalay János és dr. Csürös Ferenc részéről.

A pünkösztől legációválasztás során nagyobb gyűlekezethez küldtek Papp Imre, Molnár Ferenc, Debreczeni István, Balajthy Jenő, Kolonay Lajos, Hajdu Antal, Bereczky József, Nagy Sándor, Dibáry Intván, Herpay Gábor, Tamássy Géza, D. Tóth Lajos, Szondi László, Kóta Zsigmond, Szombati Szabó István, Szabó Zoltán, Dunker György.

1915 MÁJUS 8. SZOMBAT. Az osztrák-magyar és német seregek szakadatlanul üldözik a tönkrevett harmadik orosz sereget. Csapataink átlépték a Wisloka folyót. Az Ostry magaslatért folytatott harcokban is 1380 orosz foglyot ejtettek csapataink. A németek megverték az oroszokat a libaudunaburgi vonalon is. Tüzérségünk elpusztította a belgrádi francia ágyúkat.

A posta és távirat vezérigazgató Frank Zoltán tiszté, Megyery Lajost gyakornokká, Simon Gézát és Biró Jenőt segédellenőrré, Győrössi Máriát I. o., Kresnyák Annát és Erdélyi Rózát II. o. kezelővé nevezte ki.

Az Ural menti Tszaraulból távirat érkezett Czeizsig Lajos kereskedelmi és iparkamarai számvevőtől, akit az oroszok Przemyslben elfogtak. Czeizsig a feleségének táviratozott, hogy

— Ügyvédi hír. Dr. Eisler Mór ügyvéd irodáját Miklós ucca 1. sz. alól József kir. herceg ucca 6. szám alá helyezte át.

— Ellopták a testnevelési főoktató kerékpárját. Kiss Lajos testnevelési főoktató tegnap délután bement az egyik kerékpárját az uccán hagyta, amikor néhány perc múlva visszatért, megdöbbenve tapasztalta, hogy valaki ellopta a kerékpárt. Kiss Lajos azonnal a rendőrségre ment, ahol a kerékpártolvaj ellen megtette a feljelentést. A tolvajt keresi a rendőrség.

— A kovács-, kerék- és kocsigyártó- iparosok szerdán este 6 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében együttes ülést tartanak.

egészséges és levelet is fog írni.

1925 MÁJUS 8. PÉNTEK. Nagy részvétel mellett temették el Altmann Imre színházi titkárt. A virágokkal és koszorúkkal borított koporsó fölött, amely előtt dr. Lindenberger János praelus végezte a szertartást, Müller Mátyás karnagy, Thuróczy Gyula és Szathmáry Zoltán mondtak beszédet. A városi tanács a Déri-múzeum anyagának átvételével Zoltay Lajost és dr. Ecsedi Istvánt bízta meg.

A Vörös Kereszt díszközgyűlést tartott Sir Claude Hill volt angol miniszter és vicomte de la Rouge a Vörös Kereszt párisi főtitkára tiszteletére. A díszközgyűlésen dr. Petzkó Ernő alelnök és Riekl Antal üdvözlöttek a vendégeket.

Az izraelita iskolaszék díszközgyűlése keretében meleg ünneplésben részesítették Löwinger Mórné tanítónőt, aki 38 éven át volt tanítónője az iskolának. Az ünnepeket felköszöntötték dr. Brunner Lajos elnök, dr. Schlesinger Sámuel főrabbi, dr. Szántó Sámuel, dr. Gonda József, Weinberger Mór, Propper Jenőné, dr. Horváth Kata.

Az ipartestület tisztújító közgyűlésén az ellenzéki lista győzött. Alelnökök lettek Bessenyei Gyula, Sági István, Mándoky Ferenc, számvizsgáló Poroszlav László, Varjassy Gyula és Toronyi Béla. Előjárósági tagok lettek: Szendrey Sándor, Wessely Antal, Kovács József, Horovitz Vilmos, Nagy Albert, Forgács Antal, Dudás János, Szabó József, Papp János, Szekeres Gyula, Schwartz Jenő, Weisz Kálmán, Pompola Ferenc, Pongrácz Ágoston, Kovács József, Kemény János, Kovács József, Pongrácz Vidor, Weisz Mihály, Schuller Sámuel, Vangor Antal, Mány István, Kovács János, Molnár János, Soós Sándor.

Altmann Imre a színház nagy kedveltségnek örvendett titkárát a klinikán meghalt.

— Közvilágítást kap a Pataj ucca. A patajuccai lakosok már régebben kérték a közvilágítás rendezését. Miután úgy az üzemi bizottság, mint a világitási vállalat javasolta a bevezetést, a polgármester most elrendelte, hogy a Pataj uccán a közvilágítást csinálja meg a világitási vállalat.

— Megbírságot kap egy vadásztársulattól. A várossal kötött szerződés szerint az elep-hegyesi vadásztársulat köteles lett volna ez évben 28 nyulat és 24 foglyot a vadászterületen kibocsátani. Ez azonban nem történt meg és ezért most a polgármester 100 pengő bírsággal súlytotta vadásztársulattól. A kibocsátás már nem pótolható, mert annak ideje már elmúlt.

MA UTOLJÁRA

„ÁMOK”

az URANIÁBAN
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

Az Ady Társaság vitaestje

E hó 11-én szombaton este 6 órakor az Ujságíró Clubban az Ady Társaság vitaestet rendez. A bevezető előadást Tóth Béla tanár, az Ady Társaság tagja tartja Hungarologia vagy, ami a magyar tudományból hiányzik címen. Az előadáson belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen lát az Ady Társaság vezetősége.

Antiszemita diákzavargások Bukarestben

Bukarest, május 7. A bukaresti egyetem orvosi karán a zsidóellenes zavargások tovább tartanak. A zsidó diákok ma sem tudtak résztvenni az előadásokon, mert a keresztény hallgatók eltanácsolták őket. A ma délutáni Lupta s Adaverul foglalkozik az esettel s sürgős rendszabályok életbe léptetését követeli, amely biztosítja a zsidó hallgatók nyugalmát és az egyetem zavartalan látogatását.

— Aranyérnél és az ezzel járó bél-dugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadság, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

— Hirdetmény. Az 1929: XXX. t.c. 23. §-a 4. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi május hó 10-én, pénteken délelőtt 10 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tar, amelynek argyosorozata a Városháza hirdető-tábláján ki van függesztve. Debrecen, 1935 május hó 7. Dr. Vargha Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, h. polgármester.

— A mezőgazdasági összeírás. A városi főlevéltáros, mint az összeíróbizottság elnöke, felhívja a következő számlálóbiztosokat, hogy végzett munkájukkal együtt haladéktalanul jelentkezzenek a történelmi levéltárban: Pongor Árpád, Bakó István, Tyll Ernő, Kerpely Dénes, Szücs Bertalan, Matkó Imre, Csige Kálmán, Winkler Ödön, Bedő Lajos. Jelentkezés 9-től 10-ig, vagy 12-től 1-ig. Az eddig közölt uccákon és házszámokon kívül az összeíró biztosok a legközelebbi két nap alatt a következőket fogják munkába venni: Sámsoni úti rokkant telep, Puzdra ucca, Tegze ucca, Szablya ucca, Kemény Zs. ucca, Halasi ucca, Kuruc ucca, Bálint pap ucca. Kincses-hegy ucca, Laktanya ucca, Nagy Pál ucca, Bruckner ucca, Rásó Gyula ucca, Dévai ucca, Létai út, Vígkedvű Mihály ucca, Tímár ucca, Apponyi ucca, Báthory ucca. A számlálóbiztosok közül többen panaszt tettek, hogy a tanácsok való összeírás közben hamis kutyák vagy ruhájukban, vagy egyéb ingóságukban kárt tettek. Az összeírás vezetősége arra kéri a gazdákat, hogy kutyáikra vigyázzanak, mert az azok által okozott kárt meg kell téríteni.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ugyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak északi szolgálatot:

„Nap”, Tolvay Imre, Piac u. 1. Piac és Hatan u. sarok. „Muraközy”, Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc ucca sarok. „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János”, Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi út 16.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangzó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszertárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vizálás, hírek. — 12.00: Himnusz.

május 8.

Budapest I. — 6.45: Torna, Utána Hanglemezek. 10.20: Ely elfelejtett nagy emberről. (Felolvasás. 10.45: Erkély és ablakvirágok (felolvasás). 11.15—11.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 12.05: Góczé Gyula és cigányzenekara (közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából). 3.30—4.40-ig Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 5.00: A Nemzeti Gyermekház keretében közvetítés a gyöngyösi gyermekjátékszótérről. Beszélő Gecső Sándorné. 5.10: Halló tánczenekar (közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 6.30: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 7.00: Dr. Herz Oltó és Róth Ferenc zongora-hegedű szonátákat játszik. 7.50: Székely Bertalan. Ybl Ervin előadása. Felolvassa szendrői Kovács Aladár. 8.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Friedl Frigyes. 9.25: A rádió külügyi negyed-órása. 9.40: Közvetítés a Valériakávéházból. Sári Elemér és cigányzenekara muzsikál. Közben 10.10: Hírek, időjárásjelzés. 11.00: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Len Baker jazzzenekarának műsora Weygand Tibor énekzsámuaival.

Budapest II. — 1.20—2.20-ig Hanglemezek. 6.25—6.55-ig: Darvas Ibolya énekel zongorakísérettel. 7.05: Kuncz Aladár szerepe az erdélyi irodalomban, Jékely Zoltán előadása. 7.40—20.10-ig: Erdős Vera tárogatózik zongorakísérettel. 8.15: Lovagi szerelem. Kodolányi János elbeszélése. 8.50—9.25-ig: Hanglemezek. 9.30: Hírek. 9.30—10.30-ig Ticharik Zdenka zongorázik.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

— Tudományos előadás a Cobden Szövetségben. A Cobden Szövetségben május 11-én, szombaton délután 6 órakor dr. Biedermann János budapesti főorvos tart tudományos előadást a Déri-múzeum dísztermében „A táplálkozás tanának modern irányairól”. Az előadást dr. Baltazár Dezső püspök megnyitja vezeti be. A várható nagy érdeklődésre tekintettel, helybiztosító műsorok a Méliuszban adatnak ki.

— A sütőszakosztály az ipartestület termében szerdán d. u. 4 órakor szakosztályi és egyezményi ülést tart.

— Ma, szerdán nagy bridge est az Ujságíró Clubban. Az Ujságíró Club vezetősége elhatározta, hogy minden szerdán nagy bridge-estet rendez, melyre Debrecen város összes bridgezőit tisztelettel meghívja a vezetőség.

— Békés István előadása a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében a múlt hóban megkezdett ismeretterjesztő előadásorozat folytatásaképpen 8-án, szerdán este fél 9 órai kezdettel a fiatalabb kereskedő generáció egyik köztisztviselőjében álló, kiválóan képzett tagja: Békés István, a Békés Lajos cég főnöke tart előadást „A kereskedelem és a művészet” címen. Az előadásra felhívjuk a kereskedőfőnökök és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét.

— A borbély-, férfi fodrász-, női fodrász- és kozmetikusmesterek szakosztálya csütörtökön este fél 8 órai kezdettel rendkívüli szakosztályi ülést fog tartani az ipartestület tanácstermében.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtti

1910 MÁJUS 8. VASÁRNAP. A város közönsége nagy ünnepélyességgel fogadta Láng Lajost, a III. kerület képviselőjelöltjét.

Ugyancsak nagy tünnetséggel fogadta a város gróf Zichy Gézát, aki a Zenede ünnepére érkezett Debrecenbe. A hangversenyen kiténtek: Simonovits Rózi, Freund Böske, Simonffy Irén, Mandel Irén, Tüdös Kata, Somogyi Etelka, Szántó Magda, Fejér István, Fráter Iván, Kurián Margit, Kardos István.

A debreceni Tanári Kör gyűlést tartott, amelyen értékes felszólalások hangzottak el dr. Szeremley Béla, dr. Zalay János és dr. Csűrös Ferenc részéről.

A pünkösztől legációválasztás során nagyobb gyülekezésbe küldettek Papp Imre, Molnár Ferenc, Debreczeni István, Balajthy Jenő, Kolonay Lajos, Hajdu Antal, Bereczky József, Nagy Sándor, Dibáry István, Herpay Gábor, Tamásy Géza, D. Tóth Lajos, Szondi László, Kóta Zsigmond, Szombati Szabó István, Szabó Zoltán, Dunker György.

1915 MÁJUS 8. SZOMBAT. Az osztrák-magyar és német seregek szakadatlanul üldözik a tönkrevett harmadik orosz sereget. Csapataink átlépték a Wisloka folyót. Az Ostry magaslatért folytatott harcokban is 1380 orosz foglyot ejtettek csapataink. A németek megverték az oroszokat a libaudunaburgi vonalon is. Tüzérségünk elpusztította a belgrádi francia ágyúkat.

A posta és távirat vezérigazgató Frank Zoltánt tisztelté, Megyery Lajost gyakornokká, Simon Gézát és Bíró Jenőt segédellenőrré, Győrössi Mária I. o., Kresnyák Annát és Erdélyi Róziát II. o. közelővé nevezte ki.

Az Ural menti Tszaruból távirat érkezett Czeizsig Lajos kereskedelmi és iparkamarai számvevőtől, akit az oroszok Przemyslben elfogtak. Czeizsig a feleségének táviratozott, hogy

— Ügyvédi hír. Dr. Eisler Mór ügyvéd irodáját Miklós uca 1. szám alól József kir. herceg ucca 6. szám alá helyezte át.

— Ellopták a testnevelési főoktató kerékpárját. Kiss Lajos testnevelési főoktató tegnap délután bement az egyik Magoss György téri trafikba s addig kerékpárját az uccán hagyta, amikor néhány perc múlva visszatért, megdöbbentve tapasztalta, hogy valaki ellopta a kerékpárját. Kiss Lajos azonnal a rendőrségre ment, ahol a kerékpártolvaj ellen megtette a feljelentést. A tolvajt keresi a rendőrség.

— A kovács-, kerék- és kocsigyártóiparosok szerdán este 6 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében együttes ülést tartanak.

egészséges és levelet is fog írni.

1925 MÁJUS 8. PÉNTEK. Nagy részvét mellett temették el Altmann Imre színházi titkárát. A virágokkal és koszorúkkal borított koporsó fölött, amely előtt dr. Lindenberger János prölátus végezte a szertartást, Müller Mátyás karnagy, Thuróczy Gyula és Szathmáry Zoltán mondtak beszédet.

A városi tanács a Déri-múzeum anyagának átvételével Zoltay Lajost és dr. Ecsedi Istvánt bízta meg.

A Vörös Kereszt diszközgyűlést tartott Sir Claude Hill volt angol miniszter és vicomte de la Rouge a Vörös Kereszt párisi főtitkára tiszteletére. A diszközgyűlésen dr. Petzkó Ernő alelnök és Riekl Antal üdvözölték a vendégeket.

Az izraelita iskolaszék diszközgyűlése keretében meleg ünnepségben részesítették Löwinger Mórné tanítónőt, aki 38 éven át volt tanítónője az iskolának. Az ünnepet felköszöntötték dr. Brunner Lajos elnök, dr. Schlesinger Sámuel főrabbi, dr. Szántó Sámuel, dr. Gonda József, Weinberger Mór, Propper Jenőné, dr. Horváth Kata.

Az ipartestület tisztújító közgyűlésén az ellenzéki lista győzött. Alelnökök lettek Bessenyei Gyula, Sági István, Mándoky Ferenc, számvizsgáló Proszalay László, Varjassy Gyula és Toronyi Béla. Előjárósági tagok lettek: Szendrey Sándor, Wessely Antal, Kovács József, Horovitz Vilmos, Nagy Albert, Forgács Antal, Dudás János, Szabó József, Papp János, Szekeres Gyula, Schwartz Jenő, Weisz Kálmán, Pompola Ferenc, Pongrácz Ágoston, Kovács József, Kemény János, Kovács József, Pongrácz Vidor, Weisz Mihály, Schuller Sámuel, Vangor Antal, Minya István, Kovács János, Molnár János, Soós Sándor.

Altmann Imre a színház nagy kedveltségnek örvendett titkárát a klinikán meghalt.

— Közvilágítást kap a Pataj ucca. A patajuccai lakosok már régebben kérték a közvilágítás rendezését. Mintán úgy az üzemi bizottság, mint a világitási vállalat javasolta a bevezetést, a polgármester most elrendelte, hogy a Pataj uccán a közvilágítást csinálja meg a világitási vállalat.

— Megbíráságot kap egy vadásztársulattól. A várossal kötött szerződés szerint az elep-hegyesi vadásztársulat kötele lett volna ez évben 28 nyulat és 24 foglyot a vadászterületen kibocsátani. Ez azonban nem történt meg és ezért most a polgármester 100 pengő bírsággal súlytotta vadásztársulattól. A kibocsátás már nem pótolható, mert annak ideje már elmúlt.

MA UTOLJARA

„AMOK”

az URANIÁBAN

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

Az Ady Társaság vitaestje

E hó 11-én szombaton este 6 órakor az Ujságíró Clubban az Ady Társaság vitaestet rendez. A bevezető előadást Tóth Béla tanár, az Ady Társaság tagja tartja Hungarologia vagy, ami a magyar tudományból hiányzik címen. Az előadásban belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen lát az Ady Társaság vezetősége.

Antiszemita diákzavargások Bukarestben

Bukarest, május 7. A bukaresti egyetem orvosi karán a zsidóellenes zavargások tovább tartanak. A zsidó diákok ma sem tudtak résztvenni az előadásokon, mert a keresztény hallgatók eltanácsolták őket. A ma délutáni Lupta s Adaverul foglalkozik az esettel s sürgős rendszabályok életbe léptetését követeli, amely biztosítja a zsidó hallgatók nyugalma és az egyetem zavartalan látogatását.

— Aranyérnél és az ezzel járó bél-dugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadttság, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

— Hirdetmény. Az 1929: XXX. t.-c. 23. §-a 4. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi május hó 10-én, pénteken délelőtt 10 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tar, amelynek árgyorsorozata a Városháza hirdető-tábláján ki van függesztve. Debrecen, 1935 május hó 7. Dr. Vargha Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, h. polgármester.

— A mezőgazdasági összeírás. A városi főlevéltáros, mint az összeíróbizottság elnöke, felhívja a következő számlálóbiztosokat, hogy végzett munkájukkal együtt haladéktalanul jelentkezzenek a történelmi levéltárban: Pongor Árpád, Bakó István, Tyll Ernő, Kerpely Dénes, Szűcs Bertalan, Matkó Imre, Csige Kálmán, Winkler Ödön, Bedő Lajos. Jelentkezés 9-től 10-ig, vagy 12-től 1-ig. Az eddig közölt uccákon és házszámokon kívül az összeíró biztosok a legközelebbi két nap alatt a következőket fogják munkába venni: Sámsoni úti rokkant telep, Puzdra ucca, Tegze ucca, Szablya ucca, Kemény Zs. ucca, Halasi ucca, Kuruc ucca, Bálint pap ucca. Kincsehegy ucca, Laktanya ucca, Nagy Pál ucca, Bruckner ucca, Rásó Gyula ucca, Dévai ucca, Létei út, Vigkedvű Mihály ucca, Timár ucca, Apponyi ucca, Báthory ucca. A számlálóbiztosok közül többen panaszt tettek, hogy a tányákon való összeírás közben hamis kutyák vagy ruhájukban, vagy egyéb ingóságukban kárt tettek. Az összeírás vezetősége arra kéri a gazdákat, hogy kutyáikra vigyázzanak, mert az azok által okozott kárt meg kell téríteni.

Gyászrovat

Id. Pálffy Lajos, volt városi hivatalnok életének 85. évében elhunyt. Temetése szerdán délután félöt órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozójából. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

— Frontharcos dalárdisták! Pálffy Lajos karnagy úr édesapja temetése ma délután lesz. Kérem a dalos bajtársakat, hogy délután 4 óra a köztemető Csapó ucai bejáratánál teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Kurián Gyula, elnök.

— A kéményseprő szakosztály szerdán délután 5 órai kezdettel az ipartestület helyiségében ülést tart.

— Ha otthonát elhagyja a Budapestre visz útja, keresse fel a Parkszállodát, ott elfelejti búját-baját.

— Frontharcosok! Ma este 8 órakor vigalmi bizottsági ülés. Kérem a vigalmi bizottság tagjait, hogy az ülésen teljes számban megjelenjen szíveskedjenek, úgyszintén a műkedvelők is. Kurián Gyula, vig. biz. elnök.

CIPŐÜZLETEMET
Széchenyi ucca 1. szám alól
PIAC UCCA 7. sz. alá helyeztem.
(Vecsey-ház)

LIENER MARTON cipőkereskedő

— Milyennek látják a Földet a Marsról? Vesto M. Slipher dr., a flagstaffi csillagvizsgáló igazgatója, a világhírű csillagász érdekes előadást tartott Philadelphiában az American Philosophical Society évi nagygyűlésén. Arról beszélt, milyen a Föld a Marsról nézve. Elmagyarázta, hogyan gyárthat az ember képzeltbeli „fénylétrát”, amelyen felmászhat a Marsba és egy pillantást vehet a Földre. Abban a tekintetben, hogy milyen lehet a Föld a Marsról nézve, nem vagyunk pusztán sejtelmekre utalva. Annak a fénynek és árnyaknak az elemzése, amelyet a Föld a Holdra vet s amelyet hatalmas teleszkópok segítségével fényképeztek és spektroszkóppal alaposan megvizsgáltak, felvilágosít bennünket arról, milyen látványt nyújt a Föld más bolygók lakóinak. A Marsból nézve a Föld nagyobb, ragyogóbbnak és kékebbnek látszik, mint a Földről a Vénusz. Az óceánok és a nagy erdőségek majdnem egészen feketék. A tengereket nem mindig lehet megkülönböztetni a vegetáció zöld színétől. Bizonyos, hogy a Marsról nem lehetne felismerni, vajjon éle értelmes lény a Földön. Az ember alkotásából semmit nem láthatnak meg a Mars-lakók, feltéve hogy ugyanolyan műszerekkel rendelkeznek, mint mi. A Föld és Hold fényének összehasonlító vizsgálata azt mutatja, hogy a Föld erősen kékesfényű bolygó, ilyen tehát a Marsról nézve is.

— A volt 39-es bajtársak szokásos havijösszejövetelüket e hó 9-én, csütörtökön este 8 órai kezdettel tartják meg az „Angol királynő” zöld termében. Az összejövetelen vitéz dr. Rontsik Jenő, volt tartalékos bajtárs foghóborús emlékeiből felolvasást tartani. Az összejövetelre a volt 39-es bajtársakat meghívja és várja az elnökség.

— Lopások. Juhász András, Szegényház sor 14. szám alatti házának négy méter hosszúságú kerítését az éjszaka Kút ucca 1. szám alatti lakos, tegnap délelőtt a Simonffy uccán elvesztette teveszór nyakszállját. Pár lépés után észrevetete a sál hiányát, de addig, hogy „becsületes” megtalálta ellátta vele.

— Gonda Balázs egyetemi hallgató krékpárját az Adaházy Szilágyi internátus Poroszlai úti udvarából lopták el. A rendőrség keresi a tolvajokat.

Ujabb földrengés dúlta fel Formóza szigetét

London, május 7. Formóza szigetét, amelyet két héttel ezelőtt a földrengés valamennyire megkímélt, a mostani földlökések megsemmisítették. Hír szerint igen nagy a halottak száma.

A keleti kerület szénior tornászbajnokságai

Vasárnap a Motesz. keleti kerületének mintaszerű rendezésében folyt a bajnoki tornászbajnokság, mely kiemelkedő, jó sportot hozott.

Az I. oszt. csapatbajnokságot a Debreceni Torna Egyesület jeles együttese nyerte, a II. oszt. csapatversenyt a Debreceni Egyetemi Athletikai Club nagy reményekre jogosító fiatal csapata. Az egyéni bajnokságokban nagy küzdelem folyt minden vonalon, az egyéni bajnokságokat és ezek alapján az összetett bajnokságot Tóth Lajos DTE nyerte meg érdemelten. Az egyéni eredmények: nyújtón bajnok Tóth Lajos DTE. 18.8 p. 2. Mogyoróssy Győző DTE 18.6 p. 3. Urszán Lajos DTE 17.7 p. 4. Baranyay Barnabás DTE 17.5 p. 5. Rác Miklós DEAC 17.2 p. Korlátlan bajnok Tóth Lajos DTE 18.6 p. 2. Mogyoróssy Győző DTE 18.5 p. 3. Rác Miklós DEAC 18.1 p. 4. Baranyay Barnabás DTE 16.9 p. 5. Kovács-Szomszéd J. DTE 16.8 p. Lólengésben bajnok Tóth Lajos DTE 18.5 p. 2. Rác Miklós DEAC 18.1 p. 3. Lehoczky Imre DTE 17.5 p. 4. Mogyoróssy Győző DTE 17.3 p. Gyűrűn bajnok: Tóth Lajos DTE 19.5 p. 2. Ba-

ranyay Barnabás DTE 18.5 p. 3. Rác Miklós DEAC 18.3 p. 4. Mogyoróssy Győző DTE 18.2 p. Műszabadgyakorlatokban bajnok: Tóth L. DTE 18.9 p. 2. Mogyoróssy Győző DTE 18.8 p. 3. Baranyay Barnabás DTE 18.2 p. — Lólengésben bajnok: Tóth Lajos DTE 19.7 p. 2. Baranyay Barnabás DTE 19.7 p. 3. Mogyoróssy Győző DTE 19.3 p. Összetett szerbajnok: Tóth Lajos DTE 114 p. 2. Mogyoróssy Győző DTE 110.7 p. 3. Récz Biklós DEAC 108.6 p. 4. Baranyay Barnabás DTE 106.3 pont.

A Debreceni Torna Egyesület bajnoki csapata: Tóth Lajos, Mogyoróssy Győző, Baranyay Barnabás, Molnár Pál, Both György, Szabó Miklós, Kovács-Szomszéd János, Lehoczky Imre.

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club csapata: Rác Miklós, Görömbezy Zoltán, Halász Lajos, Werner Lajos, T. Tóth Lajos, Kondor L., Gopcsa, Szabó S.

MANCHESTER CITY—RAPID 5:3

Bécs, május 7. A Manchester City kedden délután a Rapid ellen 5:2 (2:2) arányú győzelmet aratott.

Jeffics megszerezte a többséget

Belgrad, május 7. Avala. A május 5-én lezajlott képviselőházi választások végleges eredményeit nyilvánosságra hozták. Ezek szerint a választáson leadtak összesen 2.778.172 szavazatot, ebből Jeffics miniszterelnök listájára esett 1.738.390, vagyis 62.6 százaléka, a Macsek-Davidovics-féle egyesült ellenzéki listára 938.248, vagyis 35.4 százaléka, a Maximovics listára 32.720, vagyis 1.18 százaléka és a Ljotics-féle listára 23.814, vagyis 0.60 százaléka.

— Egy kínai rablóbanda elfoglalt egy várost. Pekingi távirati jelentés szerint 1200 kínai martalóc megtámadta és elfoglalta Hszialicsang városát és most Dzseol artomány fővárosa felé nyomul előre. A város lakosai páni félelemben menekülnek a rablók elől. A város felszabadítására japáni és manduriai csapatok küldtek ki.

— Óriásrepülőgépek mozával és táncteremmel Európa és Amerika közt. Londonból jelentik: Sikorsky Igor, a híres repülőgéppépítő, Newyorkban tartott előadásában kijelentette, hogy a közeljövőben óriási repülőgépek fognak állandóan közlekedni Európa és Amerika között és 24 óra alatt teszik majd meg az utat. Az óriásgépek 100 utast tudnak szállítani, lesznek fürdőszobák, ebédlőtermeik, moziuk, sőt táncteremük is. A némileg távolabbi jövő vívmánya a sztratoszféragep lesz, amely tíz óra alatt repül Európából Amerikába.

— Ma lesz az Általános Tanítótestület gyűlése. Vasárnapi számunkban már hírt adtunk arról, hogy a debreceni Általános Tanítótestület szerdán, ma délután 4 órakor tartja első tavaszi gyűlését a Városháza közgyűlési termében. Az értékes műsorban az a fontos körülmény, hogy Hajdúvármegye új tanfelügyelője: veszprémi Fejes Kálmán dr. ez alkalommal szól első ízben a debreceni tanítótestületi gyűlésén, igen élénk érdeklődést vált ki jóelőre a gyűlés iránt.

— Tisztaság fél egészség! Egészségét óvja, ha ruháit Borosnál tisztíttatja. Fest, tisztít, mos. Piac u. 77.

— A Debreceni Helyi Vasút „Harmonia” dalegyesülete fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendez. Május 11-én, szombaton este lampionos szerenáddal lesz az Arany Bikánál, másnap, vasárnap délelőtt pedig zászlóavatási ünnepély lesz. Az avatási ünnepségen dr. Baltazár Dezső püspök, a dalegyesület díszelnöke mond ünnepi beszédet. Este hatalmas programú díszhangverseny lesz.

— Nagynénjétől lopott, öt hónapi fogházat kapott. Gáti Ilona, többözörsösen büntetett cselédleány kedden ismét a bíróság elé került. Az volt ellene a vád, hogy nagynénjétől különféle ruhaneműket ellopott. A tárgyaláson a cselédleány beismerte, hogy elvitte a ruhaneműket, de azt hangoztatta, hogy ehhez joga volt, mert a nagynénje nem akarta neki megfizetni tartozását. A bíróság azonban nem látta igazoltnak ezt a védekezést és öt hónapi fogházra ítélte Gáti Ilonát, aki fellebbezett az ítélet ellen.

ZENE

FIGARÓ HAZASSÁGA

Mozart operáját szép közönség jelenlétében hozta színre növendékeivel G. Hoór-Tempis Erzsébet a Csokonai-színházban. A Figaró házassága előadásával G. Hoór-Tempis Erzsébet bravuros produkciót végzett, mert növendékei valamennyien elismeréseméltó teljesítményt nyújtottak, ami annyival is inkább kiemelkedő mert, Mozart operáját előadni nemcsak zeneileg rendkívüli, hanem játékban is nehéz feladatot jelent.

A szereplők mindannyian kivették részüket a sikerből. Somfalvy Mária finomtónusú drámai szopránjával, kulturált énektudásával könnyen megoldotta a legnehezebb feladatokat. Nagyszerűen hatott O. Vajda Julia szinészkalajú szopránja, míg Kovács Kató énektechnikája szépen érvényesült. Papp Julia meleg hangja és Németh Irén kellemes éneke kitűnően illeszkedett az együttesbe. Bakó József tömörrengésű baritonja nagy fejlődést árult el, de kitűnő volt bravuros énektudásával Oláh Emil is. Fábry L. és Orosz Árpád behatóan illeszkedtek a kiváló együttesbe, amelyben kiemelkedett még szép baritonjával Farkas Andor, de jók voltak a többiek is: Széll Irén, Rác Lili, Papp Magda, Sallay Margit, Karap Izabella, Füstli Borbála, Cserta Anna, Bán Elemér, Szabó Károly, Glattstein S., Odor Béla és Blau László.

A zongorakíséretet G. Hoór-Tempis Erzsébet látta el a remekül sikerült előadáson.

KÖZGAZDASÁG

A ROZS, ZAB ÉS TENGERI ÁRA EMELKEDETT

Határidőzúlet:

Búza: május 15.75, 80, 85, 82, 79, 80, 79, zárlat 15.80—81, június 15.57, 59, 62, 66, 70, 72, 70, 65, zárlat 15.66—67. Rozs: május 11.27, 30, zárlat 11.40—24, június 11.18, 20, 28, 35, 37, 40, 38, 34, 36, 40, zárlat 11.40—42. Tengeri: május 11.85, 86, 88, 87, 89, zárlat 11.89—91, július 11.58, 60, zárlat 11.60—62.

Készárúzet:

Búza: tiszai 77 kg 16.30—16.60, 78 kg 16.45—16.75, 79 kg 16.60—16.90, 80 kg 16.70—17.10, fitisai 77 kg 16.20—16.35, 78 kg 16.35—16.50, 79 kg 16.50—16.65, 80 kg 16.60—16.80. Rozs: 11.30—11.80, sörárpa 15.00—18.00, tak. árpa 13.00—13.50, zab 13.85—14.20, tengeri tiszai 13.25—13.40, egyéb tengeri 12.80—12.90.

A készárúvásáron búza jól tartott, rozs 30, zab 10 és tengeri 15—20 fillérrel drágább.

BUDAPESTI ÁLLATVÁSÁR

Budapest, május 7. A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 36 darab sertést. Tegnapról visszamaradt 372 darab. Az irányzat és az árak változatlanok.

A mai borjувásárra felhajtottak 1004 darab borjut. Árak élősúlyban kg-ként: I. 62—70, közép 52—60, silány 36—50. A vásár irányzata lanya volt, az árak kg-ként 8—10 fillérrel estek.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.50—16.80, 100 cseh-korona 14.15—14.35, 100 USA dollár 340.80—344.80, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65, 100 dinár 7.80—8.30.

A Független Ujság új előfizetési árai:

Havonta . . . . . P 1.80 | Félévre . . . . . P 10.—
Negyedévre . . . . . „ 5.— | Egész évre . . . . . „ 20.—

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

<h3>Levellezés</h3> <p>Arccbőrrel szinte azonos összetételű bőszegesen felszívódó zsírkrememmel kitűnően ellensúlyozhatja a debreceni túlkemény víz okozta arccsúszást és túlkorai ráncokképződést. — Valódi fényvédő arckréme és puderek nagyon olcsón a Földes illatszertárban, Bika-épület, Vig-mozinál. 134</p> <p>Margit-szálloda Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó áruk, Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692</p>	<h3>Kiadó lakás</h3> <p>Egy különbejárattú bútorozott szoba a város szívében 14 pengőért azonnal kiadó. Piac ucca 56. Megtekinthető délelőtt 9—11, délután 5—6-ig német tanárnőnél. 135</p> <p>Egy szép világos uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal, fás udvarban június 1-re kiadó. Apafi ucca 20. 662</p> <p>Uccai háromszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Kossuth u. 39., házmeister. 1853</p> <p>Kiadó Simonyi ut 17. számú villalaks, kerttel mindenféle mellékkellyel 4 szoba, hall 1935 november hó 1-re. Értekezni lehet dr. Mező Sándor Deák Ferenc u. 19. 100</p>	<p>Házhelyek Kerekestelepen Szávay ucca 2. szám alatt olcsón eladók. 719</p> <p>UDULÓTELEP céljára 300—600 négyszögöl, részben arnyas, fötétlen egészséges, pormentes, vasúti megálló közelében levő, kétszobás lakásból álló házastelket keresünk a városhoz lehetőleg 8—10 km. körzetben. Részletes és a komoly értéket feltüntető ajánlatok: Nyomdászegyetlen Elnöksége, Arany János ucca 30. szám alá küldendők.</p> <h3>Eladás</h3> <p>Kerékpár, új és használt, Steyr, Puch, Csepel, részlete is. Javitás, zománcolás legolcsóbban Keszler-nél, Széchenyi u. 4780</p> <p>MAKULATURA kapható a kiadóhivatalban.</p> <p>Álló modern dióoraszekrény, cégtáblák, 5 és 3 méter, kóser zsiros bödönök, kiskályha, székek, teknők, egyéb ingóságok minden elfoagdható áron eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában.</p> <p>Stelázi, puld, tizedes mérleg, 150 kg-os, tányéros mérleg eladó. Singer, Nagyvárad u. 4. 1857</p> <p>Hubertus kilenc pengőért, raglánok, felöltők hasonló olcsón Weisz Sándornál, Csapó 10. 4453</p>	<p>Ujonnan nyitott fehérnemű szaküzletében most olcsón vásárolhat Steuer, Csapó 10. 4486</p> <h3>Bútor</h3> <p>Gyermekkosci legolcsóbb legjobb, legszebb a „Vica” gyermekkosci üzemi gyártmánya, Piac ucca 83. Beszerezhető Kántor és Rosenberg cégeknél. 3576</p> <p>Kombinált nyugágak a legszebb és legolcsóbb kivitelben kaphatók. — Hatvan 21. 4776</p> <h3>Rádió</h3> <p>Rádió, 2+1 és 3+1, közép- és hosszuhullámra, megbízásból eladó. Megtekinthető: Széchenyi u. 35. keresztépület balra. 111</p> <p>Eladó 3+1 csöves rádió, lengőnyelven hangszóróval, 80 pengőért — Hajnal uccai barakfelügyelőnél. S</p>	<h3>Különféle</h3> <p>Mosást, vasalást, nagytakarítást vállalkozók. Románé, Károly Ferenc József út 50. 742</p> <p>Vasárnap este Pestj uccán elmaradt Mackó nevű szürkés puli, nyakcsíjjal. Megtalálójára Küküllő ucca hat alatt jutalmat kap. 1846</p> <p>Elveszett kölcsonsegélyzői betétkönyv. — Megtaláló jutalomban részesül bankpénztárnál. 1854</p> <p>Elveszett Miska nevű vörös macska. — Megtaláló jutalomban részesül. Csapó ucca 32. 1848</p> <p>Költözésekhöz villanygőit becseréli, ujakat ige molcsón ad. Eltörött dísz tárgyakat szakszerűen és olcsón javít Bárány rádióház, Szent Anna 1. sz. Rádió főterakat. 3455</p> <p>Bontási törmelék Csapó u. 18. alól bárki díjtalanul szállíthat. 666</p> <p>Gépjavitást, vasesztergálást, hegesztést jutányosan készít Ehrenreich, — Arany János ucca 37. 4433</p>
<h3>Betöltendő állás</h3> <p>Kifutófiút ki iskolába nem jár, biciklivel felveszek, Klár, Gázgyár u. 4. 22</p> <p>Keresek fűszer-, vas-, textil és bőrszakmában jártas szombattartó kereskedősegédet. Cim: Geiger Sámuel, Nagyléta. 75</p> <p>Pincelakást kap takarításért magános nő leányával. Bethlen ucca 44. délután. 1855</p> <p>Társat keresek ötszáz pengővel, lehet nő is, jól jövedelmező vállalkozáshoz. Cim a kiadóban. 1835</p> <p>Kifutót keresek, asztalos előnyben. — Piac 63., keresztépület. 738</p> <p>Délelőtti bejárónót, ugyanott 15—16 éves lányt gyermek mellé felveszek. Jelentkezés délelőtt 8—10-ig. — Csapó ucca 22. Orvos. 740</p> <p>Fiatal, főzéshez értő bejárólányt egész napra felveszek. Károly Pertenc József út 6. 1861</p>	<h3>Lakást keresők</h3> <p>Azonnalra keresek 3 szobás modern lakást teljesen külön udvarral. Ajánlatot bérösszeg megjelöléssel „Köztszítviselő” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 136</p> <p>Központon ny. MAV főtisztviselő aug. elsejére földszintes, összkomfortos kétszobás lakást keres. — Ajánlatokat bérösszeg megjelölésével „MAV” jellegre a kiadóba kérek. 720</p> <p>Ötszobás, fürdőszobás lakást vagy villát keresek bérbe augusztus elsejére. Ajánlatokat „Központi” jellegre kérek. 665</p>	<p>Ócska ház anyaga, íróasztal, mosdó eladó. Cim: Jókai u. 31. 739</p> <p>Alighasznált divatos sötétkék antilop cipő, 37-es számú, jutányosan eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 68</p> <p>Építetők figyelmébe! Három különböző méretű fedél szerkezet felállításra is eladó. Csapó 18. 667</p> <p>Jó állapotban levő sparherb és kétkarikás gázresó eladó. Széchenyi ucca 12. 66</p> <p>Vajjab, szájkamentes, sárga hüvelyű, bokor, alacsony áron. Arany János 30., termelő. 1860</p> <p>Kertszék, pad, fürdőkád-kályha, rolló eladók. Hatvan ucca 49. 4774</p> <p>Üzemképes Ford személyautó négyszáz pengőért. Különféle használt teherautók igen előnyös árban, esetleg részlete is megbízásból eladók. Mezőgazdák, Debrecen, Hunyadi u. 13. 4741</p>	<h3>Vétel</h3> <p>Egy kisebbszerű Kalmár-rostát — megvételre keresek, Mandel Jenő terménykereskedő, Hatvan ucca 61. 1854</p> <p>Megvételre keresek gyöngytyúk tojást kottló alá. Apafi u. 20. szám. 635 1766</p> <p>Segédmotoros használt kerékpárt kölcsön, — esetleg megvételre — keresek. Ajánlatokat a kiadóba sürgősen kérek. Jellege „Segédmotor” 1852</p> <p>Gázvasalót melegítővel veszek. Üzlethelyiség kiadó. Hunyadi ucca 14. — Zalogház. 74</p>	<p>VILLAMOS ÚTON MORGANYOZOTT</p> <p>HORTOBÁGY SODORNYERTESEK NEUBAUERNÉL MAGOSS GYÖRGY TÉR.</p> <p>és KÉTMALOM U. SAROK.</p> <p>Költöztetést teherautóval az ország bármely részére elvállalunk. Debreceni Autóforgalmi Rt. — Telefon: 15-12. 4564</p> <p>Mosószappant, jó házi minőségűt olcsón vásárolhat Katona szappanosnál, Degenfeld téri vassátor. (Fehértói temetkezési vállalattal szemben.) 4775</p> <p>Házivarróná, felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozók. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128</p> <p>HUSFÖSTÖLÉS olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015</p> <p>A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente. Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.</p>
<h3>Állást keresők</h3> <p>Írást kisasszony hosszú bizonyítványokkal állást keres gyermekhez, vagy házzetetőnek. — Nyiregyháza, Rózsa u. 41. Simon. 133</p>	<h3>Ingatlan</h3> <p>Eladó kettő szoba, konyha, kamara; gyümölcsös udvar. Szeder ucca 2. Katz-telep. 741</p> <p>Házhelyek Keresek telepen, Szávay Gyula ucca 2. szám alatt olcsón eladók. 719</p>	<p>KÉT NAPILAPBAN 40 FILLÉRÉRT hétköznap, vasárnap 60 fillérért közöljük 10 szavas</p> <p>APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAP sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, emélfogva</p> <p>a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.</p> <p>DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.</p>	<p>Üzletek</p> <p>Budapesti gallértisztító képviselőmet — Kossuth u. 15. alól áthelyeztem Csapó u. 3. 4796</p>	